

ek

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
delések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánsági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentellen
levéleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Milo 7.

Szombat, 1934 január 27.

5694. ÉV
SEBATH 11.

XVII. ÉVF.
20 SZÁM.

Zsidósors

Mindig volt zsidókérdés. Mindig volt antiszemitizmus. De sohasem egyidőben az összes zsidókra nézve.

Amikor Keleten tombolt a gyűlölet, a terror, Nyugaton viszonylagos biztonságban éltek a zsidók.

A legsötétebb időkben is volt egy tekintélyes zsidó tábor, mely a relatív nyugalom távolából nézve a „túlországi” zsidók szenvedéseit.

Ma történik először, hogy a zsidókérdés és az antiszemitizmus egyforma súlytalansághoz érkezik az egész világ zsidóságára.

Az amerikai zsidó testületek központi tanácsának Csikágóban megtartott értekezletén Felix Warburg nem győzte sürgetni az amerikai zsidó tömegek, főleg az ifjuság átrétegződését. Egy másik szónok végtélően figyelmeztette az amerikai zsidókat: vigyázzanak nehogy olyan szociális rétegződésbe jussanak, mint a német zsidók.

Hogy Németországban, Európa közepén, mi van, tudjuk.

Ausztriában egyebet sem hallani már, mint a „Juda verreike”.

A Lengyelországban élő zsidóság számára legjellemzőbb az, amit dr. Rosmarin sejmiképviselelő mondott a parlamentben: 1933 első tíz hónapjában 10.000 zsidó Palesztinába, 12.000 zsidó a tengerentúli országokba vándorolt ki.

Jugoszláviában hol eddig a legnagyobb toleranciában részesültek a zsidók — ugyancsak megkezdődött az antiszemita kurzus. Az összes német zsidó menekülteket felszólították, hogy 8 nap alatt hagyják el az országot. Holott a jugoszláv kormány kérésben kiabálta a civilizált világ felháborodását és elsőnek nyitotta meg kapuit az üldözöttek számára.

Afganisztánban 3500 zsidó páriát utasítottak ki az országból, kik a sivatagban menedéket kerestek a biztos halál felé.

És folytathatnánk. De elég. Elég annak megértéséhez, hogy milyen időkben él ma a zsidó nép.

Az ügyész és az igazságügyminiszter

Franciaországban nagy megütközésnek írnak a lapok arról a „rendkívüli” eseményről, hogy a párizsi ügyész tanúvallgatásra rendelte be — a Stavisky-ügyben — a jelenlegi igazságügyminisztert.

Az alárendelt hivatali közeg idezők küldött legfőbb hivatali feleltetésének és a nagyhatalmu felettes kénytelen volt eleget tenni a törvényes felszólításnak.

A párizsi sajtó egyrésze — természetesen a jobboldali sajtó — ebben a közélet és a tekintélyek leromlásának színterét látja és persze alaposan kihasználja a maga nagyon is tisztálatlan céljai számára.

Holott ez a „tekintélyromboló” aktus éppen a francia közszellem, éppen a francia demokrácia hallatlan életereje és — minden korrupciója, tévelygése ellenére — ennek a demokráciának igazságkereső és igazságtérvő hatalmára vall.

Tessék elképzelni, hogy egy ugyanolyan nagy panamára, mint a Stavisky-panáma volt, például a mai Németországban, a mai Olaszországban, vagy a többi antidemokratikus országokban jönnének rá: vajjon a szolgai módon alárendelt ügyészek, vagy bírónak volna-e bátorsága arra, hogy valamelyik minisztert, akár mint tanút, akár — mint az Párizsban történt — mint féligmeddig gyanúsítottat beidézzék?

Határozottan állíthatjuk, hogy ez az eshetőség ki van zárva.

Egy kiméletlen, szabadsajtóval nem rendelkező diktatura rezsimje alatt a miniszterek és a kisebb-nagyobb kiskirályok annyit panamázhathatnak, amennyit akarunk: visszaéléseik nem kerülnek nyilvánosságra, mert hiszen a diktatura egyik legfőbb ismertetőjele éppen az, hogy meg-

Maniu és Vaida együtt vacsoráztak Mihalachenál

A két régi fegyvertárs kibékülése előtt. Mihalache ujjab erdélyi utra jön

Bucuresti, január 26. Tegnap reggel Maniu a fővárosba érkezett, ahol az állomáson a nemzeti parasztpárt négy vezetője fogadta. Maniu az Athene Pallace hotelben szállott meg, ahol néhány vidéki szervezet vezetőjét és képviselőjét fogadott. Délután két óra körül Mihalache is visszaérkezett Ploestiből és hosszabb megbeszélést folytatott Maniuvval.

Este Mihalache vacsorán vendégül látta a nemzeti parasztpárt vezetőit. Együtt voltak Maniu, Vaida, Mironescu, Madgearu és a többiek. Vacsora után megbeszélést tartottak az általános politikai helyzetről, a párt parlamenti magatartásáról és az erdélyi helyzetről. Mihalache bejelentette, hogy rövidesen újra propaganda turnéra indul Erdélybe.

A Curentul című lap megállapítja, hogy Maniu és Vaida között rövidesen megtörténik a kibékülés. A lap közli a Romania Noua cikkét, melyben együtt működésre hívja fel a párt erdélyi szervezetének vezetőit.

Mint a Rador hivatalos iroda is jelel, ez az első eset hosszú idők óta, hogy Maniu és Vaida ilyen bizalmas környezetben találkoznak. Valószínű, hogy a párt belső ügyeiről volt szó és Mihalache aggodalmát fejezte ki a több pártszervezetben megnyilvánult széthúzás és fegyvelmeztlenség miatt. Közölte, hogy rövidesen Erdélybe fog jönni a helyet személyes tanulmányozására. Maniu egyébként tegnap Erdély csatlakozásáról beszédet mondott a rádióban.

Újra elhalasztják a parlament megnyitását?

Titulescu minisztertanácson számol be külföldi utjáról

Bucuresti, január 26. A kormány esztörtökön este minisztertanácsot tartott, amelyen Dimitriu munkügyi miniszter ismertette a különböző szakkamarák számának csökkentéséről szóló javaslatot. A javaslat három szempontot kíván érvényesíteni és pedig a takarékoskosságot, az adminisztráció egyszerűsítését és a megmaradó kamarák erősítését. A minisztertanács el fogadta a javaslatot, mely rövidesen a parlament elé kerül.

Nistor a bukovinai Lapadatu az erdélyi speciális kérdésekről számolt be. Lapadatu a módjában fontosságát hangsúlyozta. A kormány bizottságot

küld ki a kérdés tanulmányozására. Vasárnap újabb minisztertanács lesz, amelyen Titulescu külpolitikai kérdésekről, elsősorban a zágrábi kisanant konferenciájáról fog beszámolni. A parlament összehívása előtt még egy minisztertanács lesz a király elnökletével és az alkalommal fogják a trónbeszédet végrelesen előkészíteni.

Bucuresti, január 26. A Credinta című lap arról értesül, hogy a kormány újabb elhalasztja a parlament megnyitását, ezúttal február 19-re. Ezt a hírt fenntartással közölik és egyáltalában nem hiszünk annak valódiságában.

semmissíti a közéletet, a közélet és a közvélemény ellenőrző hatalmát.

A demokrácia szemére hányják, hogy a pártpolitikuskor korrupciójának tagtér enged, hogy a demagógiát az államférfiúi eszközök közé sorozza, hogy megvesztegető „szabad” sajtója révén a panamáknak, a közpénzek tolvajainak szabad garázdálkodási lehetőségeket nyújt.

Nagyjában megállja a helyét ez a vád — de csak lényeges korrekcióval.

Ugyanis a demokráciákban, — mint azt éppen a Stavisky-ügy példázza — mindig akad egy ellenpárt, egy pont ebben a panamában nem érdekelt sajtóorgánium, mely a másik pártra és a másik lapra — a szabad véleménynyilvánítás jogánál fogva — rásütheti a szegénybélyegyet.

A tisztességtelenség szabad, demokratikus verseny mellett meg van adva a lehetősége a tisztességes versenynek, sőt egykori felülkeresésének is.

Ebben van a demokrácia hallatlan fölénye és társadalom-, valamint közvéleményformáló ereje, szemben a diktatúrák

kal, melyekben egy kis csoport szabad és mértéktelen orditása mellett — a diktatórikus érdekkörön kívülülőknek csak a szájbefogáshoz és a vak engedelmességhez van joguk.

A diktatúrák természetrajzához tartozik, hogy az önkény hatalma alá vetett emberek nem egyebek, mint egymás farkasai.

Az igazi demokráciákban ezzel szemben az alárendelt alattvalók bármikor egymás bírái, vagy ügyészei lehetnek.

Az igazi demokráciákban az igazságügyminiszternek csak addig alantasa az ügyész, amíg az igazságügyminiszter tisztességes, vagy olyan szerencséje van, hogy megőrizheti a tisztesség látszatát.

De, ha az igazságügyminiszter eltér a tisztesség és becsület kodexének előírásaitól: az alantas ügyész felettése feletté sévé válik.

Es ez így van jól. Ez bizonyítja a demokrácia erejét és szellemi-erkölcsi tisztaságát a diktatúrák szellemtelenségével és erköletelenségével szemben.

VILÁG TÜKRE

Hogyan épül fel a németországi zsidó ifjuság új iskolája?

A németországi iskolákból részint törvényekkel, részint más uton kiszorított zsidó ifjuság számára zsidó iskola hálozatot építenek fel a németországi zsidóságnak, javarészt az összeomlott asszimilációnak vezéréi. Az alábbi cikk ismerteti az új zsidó iskola általános munkaprogramját, amelynek tengelyébe már a pozitív zsidó nevelés van állítva.

Általános irányelvek

1. A zsidó iskola a maga sajátos karakterét abból a kettős élményből kapja, amelyet minden Németországban élő zsidó gyermek magában hord: a zsidóság és a németiség élményéből. Ezt a két alapélményt fejleszteni és tudatosítani és termékenyíteni kell.

2. Az iskolát át kell hatnia egy önmagában kiteljesülő zsidó szellemnek. A felszűrülő gyermek legyen egészséges módon tudatában a maga zsidó létének; tanulja meg örülni ennek a névnek és vállalni a büszkeséget, de a nélkülözéseket is, amelyek a zsidó névhez fűződnek. Ezen cél elérése céljához a zsidó jelleg állítandó minden, e szempontból szabályozható tanyanyag középpontjába. Fel kell kelteni és apóli kell a gyermekben a megértést a zsidó vallás örök értékei, zsidó jelen problémái és különösképpen a palesztinai zsidó építés iránt, hogy majd ott honoljan, templomában, a zsidó hitközséggel és az egész zsidó közösséggel szemben teljesíteni tudja feladatait.

3. Az állam által előírt német oktatás kiegészítésképpen, kölcsönhatásiban bemutatandó, hogy mit köszönhet a zsidó lét a német szellemnek és fordítva, mi az, amivel a zsidó szellem és zsidó munka a német kultúra felépítéséhez hozzájárult.

4. Az intellektuális képességek kifejlesztésével párhuzamosan állandóan szem előtt tartandó, hogy az egész nevelést akaratörősen, szilárd zsidó jellem kialakítására kell beállítani. Mindentől eltekintve, erre utalnak a jelenégető problémái; a zsidó gyermeket képessé kell tenni arra, hogy fel tudja venni és állni tudja a nehéz küzdelmet, amely reá az életben vár.

5. Ezért az iskola egyik legfontosabb feladatai közé tartozik a gondos testnevelés, különösképpen torna és sport üzése. A szükséges foglalkozási átesportositást kézügyesség gondozásával kell előkészíteni (rajz, kézügyökés etc.). A németországi zsidóság különleges helyzetének megfelelően a tanulóknak megadandó a lehetőség, hogy legalább egy modern nyugateurópai idegen nyelvet, különösképpen pedig, hogy az új hébert megtanulják.

Vallás és héber nyelv

A vallás és héber nyelv oktatására szolgáló órák száma heti 4ről 6ra emelendő fel.

A héber nyelvoktatás feladata, előkészíteni a gyermeket arra, hogy részt vegyen a házi és a templomi istentiszteleteken. Ezenkívül a gyermeket képessé kell tenni arra, hogy megtalálja az utat, szóban és írásban egyaránt az élő héber nyelvhez.

Az oktatást a modern nyelvpedagógia szabályai szerint kell végezni. A grammatikánál fejleszteni kell az értelmet a szavak, különösen a főnév és ige formái iránt. Ezen ismeretek megrozitására szolgálnak azután a különböző fokokban alkalmazandó írásbeli és beszédkörnyezetek. A héber nyelvoktatás középpontjában bibliai könyvek olvasása áll; ezek a b'blia utáni korszak és a modern kor vallásos ten-

nk, hogy a népta-
gositott tagjainak
ezzel a tanáster
övetkező délutáni
előlőn nem is vet.
ében való további
vetkező föltételeink
függővé:

adárok az egyházfő-
vetelnek és biztosí-
ve, hogy a nemzeti
magatartása meg fog
összességnek és tisztés-
mely a német-szász
képezi.

és részletesen kifejti
sát, majd tiltakozik
kódásokat és rágal-
szász néphe, annak
nyozza a kiáltvány.
nemzeti szocialisták
változtatják meg,
k híveiben kemény
alálni.

sok tegnap küldött-
Blondys püspöknek s
kifejezést előtte a
püspök ugyan figyel-
dőséggel tagjainak
ésának mozgalmát
ek fel férfiasan min
len.

Öngyilkossági kaja

25. A bucaresti str.
ában ma megmér-
tált Bannu Vasile ve-
trahagyott levelében
követ el öngyilkossá-
megfizetni az egye-

ratolsó 24 órában öt
si, Ghiulea Coriolan
si ünnep Te Deumja
tisztogájának meg-
várja, azután főbe-
nek oka ismeretlen.
tes asszony összeve-
soformmal mérgezte
Benae 19 éves éves
teremben ugyancsak
t elbocsátották állá-
9 éves eselédány sze-
menekült a halálba,
9 éves varrózó, akit
zással szállítottak el.
okát bevallani.

oglu volt multimil-
lő annakidején több-
valósággal uccai ké-
adult a nyomortól és
öngyilkosságot. Teg-
villamos vasut kere-
t. Haldokolva szállí-

**kisantant-
rencia**

25. A kisantantkon
fővárosban kedden
és Benes elutaztak
jelentés szerint teg-
kezett Belgrádból a
ba.

OR
okvetlenül tekintse

OVICS
talos üzemet,
INESCU 2.

grujabb modellű és
ése és elgondolása
szíti el.

felszerelt műasztá-

nyv. és Lapkiadó Rt.
la Baron L. Pop 10.
n: 9-77.

urát

denciája héber irodalmi műveiből egé szitendők ki.

Biblia és zsidó történelem

A bibliai és a zsidó történelem elő adása elválaszthatatlan egészet alkot. Az alsó és középfok közvetíti a bibliai történelem ismeretét, a vallási eszme tartalom ábrázolása megkívánja a felső fokot a bibliai történelem újabb át tanulmányozását (Bibliaolvasás), ami kor is a Tóra törvényadó részei és a zsolttárok kell, hogy a figyelem közp pontjában álljanak.

A legfelső fokot a zsidó történelem tanítása természetes folytatását képezi a bibliai anyag feldolgozásának. A né metországi zsidóság története különös részletességgel adandó elő. A zsidó je ten problémái minél szélesebb meder ben tárgyalandók meg. A zsidó nap tári év, a maga ünnepeivel és félnne peivel, vallási előírásaival, erkölcsiével és szokásaival rendszeresen ismerte tendő.

„A haza ismerete”

A német mellett a zsidó baza élmé nye is közvetítendő a zsidó gyermek hez, hogy megismerkedjék mindazzal, ami zsidó és így tudatosítottjék ben ne zsidósága.

Elég gyorsan emészt?

Ha étkezés után 3 vagy 4 órával még érzí az emésztés utóhatásait, bőrfőzést, savanyu szájíz, gázképződést, hányingert vagy teltséget, bágyadságot érez és ebéd után az alvás feltétlen szükségét érzí, ennek többféle oka lehet: túlságos savképződés, túlbő étkezés, stb. A gyomor rosszul működik. A rosszullet az étetek erejedésétől származik. Egy félkanálka Magnesia Bisurata egy kevés vízben azonnal étkezés után percek alatt meg könnyebbülést hoz és lehetővé teszi, hogy mindent ehessen, ami jól esik, anélkül, hogy gyomorbántalmaktól vagy fájásoktól kelljen tartania. Milliő és milliő évegesre, amit hosszú esztendőknön keresztül az egész világon eladtak, igazolja ezen — orrosok által is igen gyakran előírt — szer kiváló hatását.

Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszertárban és drogériában, kis üvege ára 75 lej, a gazdaságosabb nagyobb csomagolás ára 110 lej.

A zsidó családi és közösségi élet sza bad beszélgetés tárgyát kell, hogy ké pezze ezeken az órákon, amikor is elővé kell tenni közel kell hozni a gyermekhez ezeket a problémákat. Az ünnepek megünneplése életöröms ese mény dátumát kell, hogy jelentse a zsidó gyermek számára. Helyek, ame lyeek kapcsolatban állanak multunkkal vagy amelyek jelentőséggel bírnak kö zösségi életünk számára, tanító séta kon keresendők fel, vagy beszélendők meg. A negyedik iskoláévbén a hazai vidékekről szóló mondák és történetek kiegészítendők a zsidó közösségről és zsidó személyiségekről szóló történe tekkal.

A zene tanítása lehetőleg összhang ba hozandó a zsidó oktatással. A né met dal ápolása mellett suy heyezendő liturgiai énekekre és a héber dal ra, amely egyuttal arra is szolgálhat, hogy a hazai istentisztelet formái töké letesítése elérhető legyen.

Földrajz

A különböző országok leírása alkal mával hely szorítandó az illető ország ban lakó zsidóság politikai, gazdasági és kulturális viszonyai tanulmányozá sának. Különös figyelem szentelendő a palesztinai földrajznak.

Rajz

A rajzoktatás során a zsidó élet kö réből veendő az anyag, minden iskola évbén: képek a vallásos családi és kö zösségi életből, bibliai és más zsidó tár gyu dolgok.

1712 hasábos új lexikon. A Genius egy kütetes új lexikon a könyvtudás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatol mas kötet 1712 hasáb 800 kép 32 mű melléklet remek nverszónkötésben 27 fényes emberi ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 108 lej. Kapható az Új Kelet könyvszálvájában az összeg és portóköltség beklüldésével vagy utánvét.

Select Mozgó
A szezon legjobban sikerült operettjét vetíti:
Valcerháboru
Strauss János és Lanner József
eredeti zenéjével, fészerepekben:
Willy Fritsch, Renata Müller, Paul Hörbiger
Monopol Filmcentrala

Uj keresztesháboru Németországban

Az inkvizíciós kintzókamarák borzalmait is tulszárnyalják a német fogolytáborokban uralkodó állapotok

Berlin, január 26. Hitler Németországá ban újra szabadon tombol a náci-terror. A kormány rendeletekkel és nyilatkozatokkal igyekszik elhitetni a külfölddel, hogy lecsillapodtak a szenvedélyek és megszűnt a terror, a valóság azonban éle sen rácafol minden kormánynyilatkozatra.

A német munkanélküliség és a zsidók

Wilhelm Kube, a legbefolyásosabb náci vezérek egyike, legutóbbi cikkében megállapította, hogy még távolról sem hajtották végre a nemzeti szocialista párt programnak zsidókra vonatkozó pontjait és sok teendő van még hátra ezen a téren. Elesen támadja dr. Schmitt birodalmi gazdasági minisztert, mert a türelem politikáját vezette be a gazdasági életbe a zsidókkal szemben. „Bármilyen nézetük is legyen a kormány bizonyos tagjainak a németországi zsidók jövőjét illetőleg, egy elvhez azonban nem nyulhatnak hozzá, nevezetesen azon princípiumhoz, hogy zsidó nem lehet német polgár.

A pártprogram negyedik paragrafusa így hangzik: Csak néptársak lehetnek német polgárok. Néptárs csak, aki német vérségi. Zsidó nem lehet néptárs. Kube követeli, hogy idegenjog alá helyezzék a zsidókat. Majd a pártprogram hetedik paragrafusa kommentálja, mely szerint „az állam köteles munka- és egzisztenciális lehetőséget teremteni polgárai számára”. Kube szerint az országban uralkodó munkanélküliségre való tekintettel a kormány nak ki kell utasítania az országból az ősz szes zsidókat és munkahelyeikbe németeket kell állítania.

„A zsidókérdés a németek létkérdése

Dr. Ley a „Munkafront” nevű szövetség vezére „Der Deutsche” című lapjában többek között kifejté, hogy a zsidókérdés létkérdése az egész német Németországnak és jövőjének. „A zsidókérdés megoldása — írja dr. Ley — szorosan összefügg a fajpolitika végrehajtásával. Ha élni akarunk, mi németek, úgy a zsidókat, mint idegen elemet, ki kell vágnunk a testünkből. Nincs kifogásunk az ellen, hogy a zsidók hazát teremtsenek maguknak Palesztinában, a mi országunk azonban az északi fajé. Hiába próbálnak a zsidók mezőgazdasági telepítéssel segíteni magukon. A földbirtok elve szorosan összefügg a fajelvvél és a német nemzet élete attól függ, hogy milyen mértékben tudja ezt a két elvet a német földön megvalósítani a zsidóknak a munkából való kizárásával.”

A fogolytáborok borzalmait

Ilyen propaganda mellett érthető, ha az antiszemita terror nemcsak, hogy nem esökken, hanem napról-napra nő Németországban. A „New Statesman” című tekintélyes angol folyóirat kifejti, hogy a berlini kormánynak nem sikerült elhitetni a világgal, hogy Németországban megszűnt a nemzeti szocialista terror, mert a törvek pontosan ennek ellenkezőjét bizonyítják. Az angol lap többek között elmondja hogy a sonnenburgi koncentrációs táborba szállították egy zsidó évrős két fiát Altforbe városkából, mert a náciok szerint kevés bért fizettek. A két fiút éjjel-nappal ütötték, verték. Jajkiáltásuktól a többi foglyok sem tudtak aludni. Annvira mekri-ozták őket hogy egy órázaka öngyilkosságot kíséreltek meg, a mihen azonban megakadályozták őket és büntetésül nyolc verést kaptak. Az órák homoszexuális merényletet követtek el a két fiun, mire a többi foglyok névtelen

feljelentést tettek a fogolytábor vezetőjénél. Az eredmény az volt, hogy rövid időre beszüntették a kínzásokat, a névtelen feljelentés megtorlásaként pedig az összes foglyoknak megtöltötték a cigarettázást, míg az egyik őrt, ki szabadsága alatt elmondotta családjának a koncentrációs táborban történt eseményeket, meggyilkolták a nemzeti szocialista titkos ter rorszolgálat tagjai.

India után Középkínát pusztította végig borzalmas erejű földrengés

Peking, január 26. A középkínai tartományokban borzalmas földrengés pusztított, amelyről csak most érkeztek be az első jelentések. Kanzu, Szenci és Szeni tartományokban több város rombadőlt s a halottak száma az ezret is meghaladja. A földrengéssújtotta vidékeket még nem sikerült összekötni a katasztrófa híret lovás hírnök hozta Szenci fővárosból. Tai-Yu Fuból. A hírnök szerint Tai Yu Fu teljesen romokban hever s Nan is. Egyedül ebben a két városban legalább ezer emberélet pusztult el. Pekingből mentőexpedíció indult el a katasztrófasújtotta vidékre.

A „leszerelt” balti cukorgyáros huszmillió lejes kártérítési pere az állam ellen

Első fokon megítélték a huszmilliót a gyárosnak

Bucuresti, január 26. A jasi tábia rendkívül érdekes kártérítési per tárgyalását tüzte ki. A pert Vlad Jasinschi balti gyáros indította az állam ellen és huszmillió lej megtérítését követelte. Vlad a háboru előtt és alatt jömenetelű cukorgyár dugzagdag tulajdonosa volt. Amikor a román hadsereg bevett Baltiba, a gyárat leszerelték. Vlad teljesen tönkrement és hogy ma gát fentarthassa, favágással tengette az életét. Rendkívül bonyodalmas jogi hazavona után szegényjogon indította meg a perét, melyet az első fórumon meg is nyert. A fiskus felfolyamodással élt a marasztaló ítélettel szemben és így került az ügy a jasi táblához, mely a bizonyítás kiegészítése céljából elnapolta a tárgyalást.

Amerikában is megindul a zsidóság gazdasági átrétegeződése

Az Egyesült Államok zsidó szervezeteinek együttes konferenciája Csikágóban. James Macdonald jelentése a menekültügyi segélyezésről

Csikágó, január 26. Az amerikai zsidó jóléti szervezetek és segélyalapok központi tanácsa értekezletet tartott Csikágóban Felix M. Warburg, az amerikai Joint elnökének elnöklése alatt. Az értekezlet megvitatta a zsidó gazdasági élet normalizálásának és a németországi zsidó menekültek elhelyezésének kérdéseit. Az értekezleten megjelent James Macdonald, a Népszövetség menekültügyi főbiztosa is, aki referátumában rámutatott arra, hogy a nemzetközi menekültügyi segélyezés munkatársai eddig arra törekedtek, hogy egy nemzetközi szervezet építsenek ki, mely elég erős lesz ahhoz, hogy összefogja a németországi menekültek javára a privát szervezetek munkálatait. A főbiztos emellett tárgyalásokat folytat különböző kormányokkal abban az irányban, hogy országok területén a lehetőség keretein belül helyezzenek el bizonyos számú menekültet. Ebben a munkában hathatós segítséget nyújtottak a zsidó és egyéb áldobolt szervezetek aktív közreműködésükkel. Meg kell azonban teremteni a szervezetek között a legszorosabb együttműködést, mert csak ez biztosíthatja a menekültügyi segélyakció sikerét. Ezután Felix M. Warburg szólt fel és hangsúlyozta az amerikai zsidó lakosság gazdasági átrétegeződésének szükségességét. A zsidó ifjúságot rá kell bírni arra, hogy más foglalkozásokat keressen mint amelyekben a zsidók túlnyomó számban vesznek részt. Az amerikai zsidó szervezeteknek sürgősen meg kell találniuk a lehetőséget egy ilyen gazdasági újjáépitésnek és már most ebbe az irányba kell terelni az ifjúság nevelését. Louis E. Kirstein ipari kormánytanácsos felhívást intézett az amerikai zsidókhoz, hogy támogassák Rooseveltt újjaépitési tervét, majd B. C. Vladeck munkaszervező szólt fel, hangsúlyozta, hogy a zsidóknak megfelelőbb módon kell beilleszkedniük Amerika gazdasági és szociális életébe és óva inti az amerikai zsidóságot hogy olyan egészérszertelen gazdasági rétegeződésbe jussanak, mint a német zsidók. A konferencia üdvözlő táviratot küldött Rooseveltt elnöknek.

Hogy lakó

Bucuresti, jan... virradt ma Buc... íbe öltözött... esoltak munkás... uccákat, hogy... szegényet ne vall... atyonalakon. V... vériesen ölelkez... fehér és a rom... nek. A fenyőgal... a két ország cí... A kíváncsi bi... deg ellenére má... kezdve felsora... királyi palota... Grivitán és a C... csak a kordó... esendőrosztagok... ják a királyok... homok van el... emeli az ünnepe... ezeken az utvon... Pedig még es... Motorbiciklis... autók száguldat

Ezalatt a bol... sek hangjai mel... kikötőt az Iszkr... gár király felsie... sapkáját meglet... után zsebkendő... nak: — Egészségbe... És a bolgár v... eljénzés zug fel... A bucsüdvözet... az Iszkrán. A Dunára sür... lassan halad a... bolgár uralkodó... Stoica szófiai ro... —Lám, miért... tenük a Dunára... Musanoff, az... viális megjelenés... helyeslőleg jnt a

Mar csak néhá... Iszkrát a román... hűgása és a rom... szónik a román... rályi párt Ramac... kar Sumi Maritz... nuszi játszsa. — A hivatalos fö... vendégek felszál... különvonatba, ar... CFR vezérigazgá... Comana állon... percig megszakí... ésszegyült a nép... állam uralkodója... hajolt ki kocsiá... san fordult az é... —Tud-e valak... Öreg, comani... akivel azután jó... gár király.

Ezalatt 11 óra... nó az izgalom... már egy talpatat... böző trükkökkel... biztosítani mar... házak ablakaiban... Ezalatt a per... gadtatási cerem... nap Bucurestib... bolgár uságróna... tarva. Tizenegy

Németország us... mind... kétszer hetenk... mániából az elő

Hogyan fogadta Bucuresti lakossága Boris királyt és Joana királynét

Bucuresti, január 26. Szép, téli napra virradt ma Bucuresti. A főváros ünnepjébe öltözött. Napokon keresztül kopogcsoltak munkások százai. Díszítették az utcákat, hogy a királyi vendégek eljutásáig ne valljunk. Hatalmas vörös és aranyozott árbócok sorakoznak végig az utvonalon. Valóságos zászlóerdő. Testvériesen ölelkeznek a bolgár piros, zöld, fehér és a román piros, sárga, kék színek. A fenyőgalyakkal díszített árbócokon a két ország címere és apró zászlócskák. A kíváncsi bucarestiek a csikorgó hidég ellenére már a kora reggeli óráktól kezdve felsorakoznak az állomástól a királyi palotáig terjedő utvonalon, a Grivitan és a Calea Victorian végig, de csak a kordonok mögött. A sisakos csendőrsztagok feszes komolysággal várják a királyok elvonulását. Az uttesten homok van elszórva, ami még jobban emeli az ünnepélyes külsőt. A forgalom ezeken az utvonalonon le van állítva. Pedig még csak tíz óra. Motorbiciklis rendőrök, hivatalos autók száguldanak.

Két ország között a zajló Dunán

Ezalatt a bolgár királyi pár ügyjövésének hangjai mellett hagyja el a ruscsuki kikötőt az Isztra nevű monitoron. A bolgár király felsiet a parancsnoki hidra és sapkáját megrendítve viszkálta a hajó után zsebkendőket lobogtató alattvalóknak.

Egészségben lássuk viszont egymást. És a bolgár partról végeszakadatlán eljenzés zug fel a királyi zásvak nyomán. A bucsuüdvözlöt a román partig kíséri az Iszkrat.

A Dunára sűrű köd borult, a monitor lassan halad a jégzajlás közepette. A bolgár uralkodó kedélyesen fordul Vasile Stoica szófiai román követhoz:

—Lám, miért kell nekünk hídát építenünk a Dunára.

Musanoff, az impozáns, de egyben jóvalis megjelenésű bolgár miniszterelnök helyeslőleg int a fejével.

Román földön

Már csak néhány méter választja el az Iszkrat a román parttól. A hajószírnének bugása és a román ágyuk üdvölvései köszöntik a román földre lépő bolgár királyi párt Ramadan kikötőjében. A zenekar Sumi Maritzat, a bolgár királyi himnuszt játssza.

A hivatalos fogadtatás után a királyi vendégek felszállanak a 12 kocsiból álló különvonatba, amelyet maga Merentza, a CFR vezérigazgatója vezet.

Comana állomáson a vonat néhány percig megszakítja útját, az állomáson összegyűlt a nép, hogy lássa a szomszédállam uralkodóját. Boris király jókedvűen hajolt ki kocsiablakán és hangosan fordult az éljenzőkhöz:

—Tud-e valaki önök közül bolgárul.

Öreg, comani földműves jelenkezik, akivel azután jóízűen elbeszélget a bolgár király.

A bucaresti pályaudvaron

Ezalatt 11 óra lesz. Bucuresti uccáin má az izgalom. Az állomás körül nincs már egy talpalatnyi hely. Egyesek külön böző trükkökkel igyekeznek jobb helyet biztosítani maguknak. A háztetőkön, a házak ablakaiban a kíváncsiak ezrei.

Ezalatt a perronon gyülekeznek a fogadtatási ceremónia meghívottai. A tegnap Bucurestibe érkezett mintegy 30 bolgár újságírónak külön hely van fenntartva. Tizenegy óra 20 perckor megérke-

zik az állomásra Károly király, Mária anyakirályné, Erzsébet királyné és Miklós herceg. A tömeg lelkesen hurrázik. Vakítóan fénylik a délceg testőrök sisakja.

Károly király a lovasság díszes generális uniformisát öltötte magára, fején ezüst sisak. Magas lakkesizma, fehér nadrág és fekete aranyzsinóros mente, vállrojtok, mellén a legnagyobb bolgár kitüntetés ékeskedik. Miklós herceg repülőtiszt egyenruhában, Mária királyné ezüsttróksás szürke uccai ruhát, Erzsébet görög királyné fekete, ezüst-rókával díszített kabátot visel.

A királyi család és a kormány elnöke elvonulnak a díszszád előtt.

A váróterem előtt díszes baldacsin van felállítva, amely alól vörös szőnyeg kigyózik végig a perronon egészen addig a helyig, ahol a királyi vendégeknek kell majd leszállaniok.

Tizenegyóra harminc. A Giurgiu felől jövő különvonat lassan berobog az Északi pályaudvarra. A zenekarok a bolgár himnuszt játsszák, a tömeg lelkes éljenzésbe tör ki. A királyi kocsiját felcsapódik. Elsőnek Joana királyné gyönyörű feje tünik fel, karján virágok. Fiatalos és feltűnően szép arcáról ragyogó derű sugárzik. Mögötte szinte egyszerűnek nevezhető uniformisban jelenik meg a bolgár király szimpatikus alakja.

A két uralkodó találkozás

Károly király és körülötte mindenki feszes tartással várják be az Északi végakkordjait, majd lovagiasan karját nyújtva lesegíti a vendékirálynét, sisakját leemelve, kezét csókol. A két uralkodó leplezetlen barátsággal öleli meg egymást. Joana királynét bemutatják Mária és Erzsébet királynéknak. A bemutatkozás után a társaság átvonul a baldacsin alatt a királyi váróterembe, ahol Dan polgármester ezüsttálán a tradicio nális kenyeret és söt nyújtja át. Rövid istemhozottat mond, amelyre Boris király a szeszanyzó francia nyelven válaszol. Együttműködésről, testvériesülésről beszél...

Az ezüsttálcaát Bucuresti városa a magas vendégnek adományozza, mint ahogy ezüsttálcaát adományozott Ruscsuk városa is Károly királynak, amikor nemrég Bulgáriában jött. A kormány-nak a diplomáciai karnak a klérus tagjainak és néhány magasabb polgári és katonai személyiségnek a bemutatását Károly király személyesen végzi el.

Az Északi pályaudvar előtt már felkészülve vár a menet. Elöl motorbiciklis rendőrtisztiek, mint valami modern heroldok, ezt követi egy testőrszadron, utánuk Marinescu rendőrprefektus nyitott hintóján, azután a három udvari Doumont hintó. Az elsőbe, a legdíszesebbe, amely ezüsttel van díszítve, helyezkedik el a két király, Boris és Károly, a másodikba Joana és Mária királyné, a harmadikba pedig Erzsébet királyné és Miklós herceg helyezkednek el.

Az utvonalon végig rendőrsipok jelzik, hogy a királyi menet elindult. Három motorbicikli előre száguld, majd lassu üggetésben elindulnak a kocsik végig a Grivitan. A sort másik lovas testőrszad zárja be. Katonazenekarok játsszák szüntelenül a bolgár himnuszt. A két ország zászlói is mintha jobban lobognának, a tömeg hurrázik, éljenez, mindig jobban, folyton erősebben, amint a menet a királyi palotához közeledik.

Igy fogadta Bucuresti Boris királyt és Joana királynét, akik a béke eszméjét hozták magukkal a szorgalmas és dolgos Bulgáriából. (h. e.)

KIDOBJA PÉNZÉT AZ UCCÁRA, AKI SILÁNY LÁMPÁT VÁSÁROL.

A világítási költségnek mindössze 6%át teszi ki az izzólámpa ára, míg 94% áramköltségre esik. A silány lámpa azonban jóval több áramot fogyaszt.

A silány lámpa tehát nagyon drága mulatság még akkor is, ha a lámpát ingyen osztogatnák és nem kerülne pénzbe.

Pénzért tehát olcsó fényt akkor kap, ha a kitűnő minőségű gazdaságos „TUNGSRAM” izzólámpát használja.

Elkészült a vádirat Duca merénylői ellen

A három letűnt gyilkossággal és összeesküvéssel vádolják

Bucuresti, január 26. A színpajai me-renylet ügyében a nyomozás döntő fázishoz jutott, amennyiben a hadügy miniszter tegnap aláírta a végleges vizsgálati rendelkezést, amely elrende-li a következő letartóztatottak vád alá helyezését. Constantinescu, Belimache és Caranica vasgárdistákat gyilkossá-gal és államellenes összeesküvés vádjával állítják hadbíróság elé. Cantacuzino Granicerul tábornokot, Jon és Corneliu

Zelea Codreanu, Nichifor Crainicot összeesküvésért, míg Nae Ionescut a Marzescu Mironescu fele rendtörvény alapján sajtó útján elkövetett igaztás büntetéseért vonják felelősségre.

A bukaresti hadbíróság tegnap tízen hét vasgárdistát szabadlábra helyezett. Még harminchárom vasgárdista van letartóztatásban, akiknek helyzete még tisztázatlan.

Togal hatásvény gyógyászat
Rheuma | **Ulóidegcszába** | **Idég- és főtájás**
Köszvény | **Spanoiznátha** | **Náléses megbetegedések**
 Togal oldja a hágyzsevet, szorozat hat és a bajt közvetlenül gyökerében támaszja meg! Bármely hangzatosan is dicshetnek más har- nód gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-élt több frás- orvosi véleményét támasztani. Togal sem, mivel sem pótolható! Egy kísérlet Ont le meg fogja győzteni! Az összes gyógyszertárban és drogériákban. Lei 12. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

A népkisebbségi kongresszus vezetősege ki akarja békíteni a kongresszusról kivonult zsidó delegációt

Genf, január 26. Az európai nemzeti kisebbségek kongresszusának végrehajtó bizottsága legutóbbi Bécsben megtartott ülését dr. Leó Motzkin, a végrehajtó bizottság elhunyt zsidó tagja és egykori al-elnöke emlékének szentelte. Leó Motzkin ugyanis nemcsak a nemzetközi népkisebbségi mozgalom egyik legtekintélyesebb harcosa is volt. A népkisebbségi kongresszusnak több ízben volt alelnöke és mint a Comité des Delegations Juives elnöke, vezetője volt a zsidó kisebbségi delegációnak. Mint ismeretes, a népkisebbségi kongresszus legutóbbi ülészakán Leó Motzkin a zsidó delegáció élén nyílt állásfoglalást követelt a kongresszustól a németországi üldöztetésekkel szemben és amikor a kongresszus vezetősege a nemet delegációra való tekintettel olyan határozati javaslatot állított elő, melyet Motzkin és a zsidó delegáció elégtelennek talált, kivonultak a kongresszusról és Motzkin lemondott a végrehajtó bizottságban viselt tisztségéről.

resszus főtájkára, Genfben nyilatkozott a Zsidó Távirati Iroda munkatársának, a kívül közölte, hogy a végrehajtó bizottság atiratot intézett a kongresszus volt zsidó tagjaihoz, akiket egy személyes megbeszélésre hívott egybe a többi és főleg német kongresszusi tagokkal, mely megbeszélésen a végrehajtó bizottság tagjai és dr. Wilfan elnök is részt fog venni. A megbeszélést Bécsbe hívták össze és célja azoknak az eseményeknek a tisztázása, melyek a legutóbbi népkisebbségi kongresszuson a zsidó delegáció kivonulásához és dr. Leó Motzkin lemondásához vezettek.

A Zsidó Távirati Iroda információi szerint dr. Nachum Goldmann a Comité des Delegations Juives elnöke is megbeszélésre hívta össze a népkisebbségi kongresszus zsidó delegátusait, hogy végleges- sen állás foglaljanak a kongresszuson történt eseményekkel szemben és nincs kizárva, hogy ez a megbeszélés a zsidó delegáció végleges kilépését fogja magával hozni.

Dr. Ammende, a népkisebbségi kong-

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi zionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

ismeret szava
 imü szocialde-
 mában egy né-
 személyiség
 oja hangsúlyoz
 emhírtjesztés
 nem tudja el-
 s állapotokat,
 orban uralkod
 almi kancellár
 omszedságában,
 áborban olyan
 ket a középkor
 Nem akarunk
 országg ellensé
 német kor-
 ében, hogy ves
 zatanak és en-
 dnak. A dacha-
 rednek, ha azt
 s a katolikusok
 ág köztudatába,
 an, kik az igaz
 akik nem tud-
 ü embertársak
 s az életüket is
 ry az igazságot,
 kulturvilág tuda
 s tartjuk, hogy
 nása arról, hogy
 vilkolják és ki-
 dő foglyokat a
 Vegye azonban
 zalmasabb dol-
 mint aninők a

borzalmas
 as földrenjés
 Kanzu, Szenci
 szama az ez
 rült összeköt
 fővárosából.
 n is.
 pusztult el. Pe-

yáros
 pere

osnak
 assal tengette az
 almas jogi huzá-
 indította meg a
 fórumon meg is
 yamodással el-
 mben és így ke-
 hoz, mely a bizo-
 ből elnapolta a

időság
 se

együttes
 onald
 ról

ert csak ez bizto-
 i segélyakelő si-
 rburg szólalt fel
 erikai zsidó lakos-
 zódésének szükség-
 got rá kell bérni
 zásokat keressez
 ók tulnyomó szám
 merikai zsidó szer-
 eg kell találniok a
 gazdasági ujjáépi-
 e az irányba kell
 lését.

ari kormánytaná-
 z amerikai zsidók-
 Roosevelt ujjáépi-
 Vladeck munkás-
 lyozta, hogy a zsi-
 ódon kell beillesz-
 asági és szocialis-
 merikai zsidóságot
 en gazdasági réte-
 t a német zsidók.
 táviratot küldött

SPORT

Csehszlovákia — Románia
gyorskorcsolyázó verseny
vasárnap a sétatéri
jégpályán

Cluj, január 26. A tavaly Prágában megrendezett Románia—Csehszlovákia gyorskorcsolyázó versenyen a román versenyzők vereséget szenvedtek. Az illetékesek már akkor abban állapodtak meg, hogy a revánst Clujon tartják meg. A mostani jégviszonyok ezt lehetővé téve, a versenyt vasárnapra ki is tűzték, sőt arra már meg is érkeztek Csehszlovákia versenyzői, kiknek névsora a következő: Turnovsky, Maresch, Solovjev, Novák és Vomiczky. Román részről még nem jelölték ki a versenyen indulókat, azonban a román csapatot, mely négy tagból fog állni a következőkből választják ki: Pop Béla, Gaál Károly, Pop László, Wartenberg, Pop Árpád és Gebefügi vagy Pusztay. A csapatot véglegesen ma jelölik ki. Ugyancsak vasárnap bonyolítják le a kerületi férfi, női páros műbajnokságot is, összes műversenyzőink részvételével.

Ötvenezer frank kártérítés —
futballsérülésért

Párizsból jelentik: A epinai törvényszék példás büntetéssel sújtott egy durva játékmódoru francia futballistát. A vádlott futballista egy bajnoki mérkőzésen eljörte ellenfele lábát, aminek következtében a szerencsétlen sérült futballista lábát amputálni kellett. A törvényszék súlyos testi sérülés címén büntőnek mondotta ki a lábtoró játékosát és ezért 50 frank pénzbüntetésre és 50.000 frank kártérítés megfizetésére ítélte. Az elítélt játékos megnyugodott az ítéletben, mert egyesülete vállalta a kártérítés megfizetését.

JÉGHOKKI

JÖN A BBTE! Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint tárgyalások folynak a budapesti BBTE jégchokki együttessel vezetőjével kétnapos szereplés ügyében. A tárgyalások előrehajadott stádiumban vannak és biztosra vehető, hogy a BBTE együttesében a közeljövőben újabb jégchokkiatrukiót kapunk. Revánst vett a kanadai Saskatoon Quakers jégchokkicsapat 3:0 arányban az LTC-től szenvedett vereségért.

Sporthírek

Románia s bajnokságait február 2. 4. 11 és 12-án tartják meg a Hohe Rinnen, Brasovban és Predealon.

Schmeling—Eber revánsmérkőzés lesz áprilisban Newyorkban. A mérkőzés 12 menetes lesz.

A magyar B. válogatott futballcsapat február 11-én Románban játszik. Ellenfele az olasz B. válogatott lesz.

A hölgyek műkorcsolyázó Európabajnokságát szombaton és vasárnap rendezik meg Prágában. Itt dől el a páros műkorcsolyázó Európabajnokság sorsa is.

Uj uszócslag Amerikában? Newyorki jelentés szerint egy eddig ismeretlen uszó, Fick a 100 méteres gyorsuszásban 57.6 mperces időt ért el. (Weissmüller világrekordja 57.4.)

129 000 000 ember kerékpározik a világon! Egyik vezető angol sportújságban legutóbbi érdekes statisztika jelent meg. A cikk a kerékpárról, mint tömegközlekedési eszközről közöl igen érdekes részleteket. Megemlíti, hogy hivatalos adatok nyomán sikerült megállapítania, hogy a világon 129 000 000 ember kerékpározik. A legtöbbben Franciaországban kerékpároznak. Számuk meghaladja a 15 milliót. Európában sorrendben Németország következik (12 millió), azután Olaszország (9 millió). Az Amerikai Egyesült Államokban a biciklizők száma meghaladja a 12 milliót, míg Ausztráliára 11 millió kerékpár esik.

Farkas Józsa — disztrikt bíró. Bucuresti tudósítónk jelenti, hogy a központi bíróbizottság Farkas Józskát, a Höggybör évekig volt lelkes tagját, aki jelenleg Brasovban él disztrikt bíróként nevezte ki. Az előléptetés megérdemelten érte a lelkes snow-férfiúnt kinek az egyetemes sport érdekében kifejtett önzetlen munkássága közismert.

A biliárd világbajnokok még jól keresnek. Csikágóban most rendezték meg a biliárd világbajnoki versenyt. A győztes a klevelandi Erwin Rudolph lett. (1931-ben is ő volt a világbajnok). Rudolph nagyszerű formában győzte le az ellenfeleit s így megnyerte az 1600 dolláros világbajnoki díjat. Ezenkívül egy gyémántérmét kapott és percentet adtak neki a mérkőzések bevételeiből. A biliárd világbajnokoknak úgy látszik még jól megy.

Ez aztán a jó motorkerékpár! Angliában egy motorkerékpár hengerbordái közé fészket rakott egy egér. A fészket akkor fedezték fel, amikor a gépet szétszedték s a fészkekben négy apró egeret találtak. Most természetesen a gép gyárja reklámnak használja fel a szenzációs esetet. Buzgón hirdetik, hogy a gép egyáltalán nem melegszik nagyon be. A bizonyíték: az egérsalád vígan élt a hengerbordák között.

Rav Weiss nagyszerű körútja
Erdélyben

Vasárnap délután tartja utolsó cluji előadását

Cluj, január 26. Néhány napja Clujon tartózkodik Rav S. Z. Weiss londoni rabbi, a Mizrahi világszervezet legfelsőbb tanácsának tagja. Megérkezése napján Rav Weiss érdekes nyilatkozatot adott az Uj Kelet mun-

katársának a cionista mozgalom és a zsidó országépítés aktuális kérdéseiről. Cluji tartózkodása egy lánc szem annak a hatalmas munkának a sorozatában, melyet Rav Weiss Kelet-Európa vallásos zsidó centrumaiban végez a zsidó tömegeknek a „Tora Voa-

voda” szellemében történő országépítés szolgálatába való állítására. Erdélyi látogatásai valóságos diadalutakat jelentettek és munkája során a zsidó országépítéstől eddig teljesen távolálló tömegeket sikerült bevonnia a Mizrahi palesztinacentrikus munkájába.

Rav Weiss a legkiválóbb cionista szónokok egyike. Pompás szónoklati és előadásai a zsidó történelem és a zsidó élet mélységein keresztül Erce Jisraél völgyébe viszi el hallgatóit, feltárva előttük a zsidó múlt tanulságait, a zsidó jelen sivatárságát és a zsidó jövő nagy perspektíváit.

A Jeruzsálemben megjelent „Hator” című héber lap rendkívül érdekes tudósításban számol be Rav Weiss erdélyi utjáról és az itteni zsidóság körében szerzett impresszióiról. A lap érdekes képet nyújt az erdélyi zsidóságról, annak szociális, kulturális, szellemi és vallási életéről.

Rav Weiss egyébként ma meghívót kapott Varsóból a Mizrahi Lengyel országba összehívott végrehajtóbizottságának ülésére, varsói utjáról azonban lemondott, miután több erdélyi városban hirdettek be mitingeket az ő részvételével.

Rav Weiss vasárnap délután öt óra körül a Mincha ima keretében a Sasz Chevra templomban (Tudor Vladimirescu 13.) tartja meg utolsó cluji előadását, melyi ránt a cluji zsidóság körében széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

KÖZGAZDASÁG

Meg akarják szüntetni a Targu-Muresi
Kereskedelmi és Iparkamarát
Feloszlatták az Iparkamara jelenlegi vezetését

Targu-Mures, január 26. (Az Uj Kelet tud.) Amikor néhány hónappal ezelőtt, még a nemzeti parasztpárti rezsim alatt az a hír terjedt el, hogy a kormány redukálni fogja a jelenleg működésben levő erdélyi kereskedelmi és iparkamarák számát, a négy vármegye, amelyek a Targu-Muresi kamara hatáskörébe tartoznak, bizton hitték, hogy a székelőföld kereskedelmi és iparkamarája tovább is megmarad.

Az első jelentések szerint ugyanis a kormány a jelenlegi 49 kamara számát 15-re akarta leszállítani és tekintettel arra, hogy a Targu-Muresi kamara 12-ik volt egy a hivatalos költségvetést, mint a kamara területét illetően a felsorolásban, biztosra vette mindenki, hogy ez a fontos közgazdasági intézmény nem kerül a fekete listára.

Most érkeztek azonban Targu-Muresre olyan hivatalos forrásból származó értesülések, amelyek arról tudnak, hogy a liberális kormány, amely szintén foglalja az iparkamarák számának csökkentésével tovább megy a takarékoskításban és egyenesen 12-re akarja lecsökkenteni az iparkamarák számát.

Ez a hír méltó elkeseredést keltett nem csak Targu-Muresen, de mind a négy megyében, amelyek a Targu-Muresi kamara hatáskörébe tartoznak.

Mint említettük a Targu-Muresi kamara a hír szerint már kidolgozott törvényjavaslatot a 12-ik helyet foglalja el ugyan a tervbevetett kamarák között és

utána következnek a brasovi kamara, félé azonban, hogy a kormány inkább a brasovi kamara fennállása mellett fog dönteni, tekintettel arra, hogy nemzetiségi szempontból a kormány ezt a kamarát mint a román kereskedelem és ipar adminisztratív gócpontját inkább fogja favorizálni.

A törvényjavaslat szerint állítólag arról van szó, hogy Mures megye gazdasági érdekeltségeit a cluji iparkamaraéhoz csatolják, míg a három magyar vármegye a brasovi iparkamara hatáskörébe kerül, amely egyúttal a sibiui iparkamarával is fusionálni fog.

A Targu-Muresi kereskedelmi és iparkamara jelenlegi vezetősége Mera Victor elnök és Biro József dr. főtitkár kezdeményezésére rendkívüli közgyűlésre hívta össze a Targu-Muresi kereskedelmi és iparkamara összes tanácsosait a négy vármegyéből.

A 38 tanácsos jelenlétében lezajlott szendélyes és izgatott hangú értekezlet már e'eva tiltakozott a Targu-Muresi kereskedelmi és iparkamara megszüntetésének lehetőségével szemben és tiltakozásának a jegyzőkönyvben kívül, erőteljes hangú memorandum is adott kifejezést, amelyet most szövegeznék az iparkamaránál.

A memorandumban kifejtik a kamara tanácsosai, hogy mindeképpen ragaszkodnak a Targu-Muresi kereskedelmi és iparkamaraéhoz és annak megszüntetése ellen minden befolyásukat latba fogják vetni.

A kamara tanácsosai tiltakozásukat róviden táviratban is közölték a kereskedelmi miniszterrel és a királynak küldött üdvözlő táviratukban panaszukat is kifejezésre juttatják.

A Targu-Muresi kereskedelmi és iparkamara tanácsosai el vannak arra is határozva, hogy nagyszámú küldöttséget menesztettek Bucurestibe a négy vármegye kereskedőiből és iparosiból kérésük teljesítése érdekében.

Ma megérkeztek a kereskedelmi miniszterium részéről Victor Armeanu és Tacit inspektorok, aki a Targu-Muresi kereskedelmi és iparkamara pénzügyének felülvizsgálásával vannak megbízva.

A beavatottak szerint az inspektorok látogatásának célja az, hogy a Targu-Muresi kereskedelmi és iparkamara jelenlegi vezetését feloszlassák és helyébe ideiglenesen a választások lefolytatásáig egy interimár bizottságot nevezzenek ki.

Egyesek már az interimár-bizottság elnökének és tagjainak neveit is tudni vélik és kolportálják.

A kereskedelmi és iparkamara jelenlegi bizonytalan periódusában mindenképpen azzal kell törődni a jövődöbeli vezetőségnek, hogy a kamara fennállását továbbra is biztosítsák.

Benezel Béla

Hétfőn, vagy kedden megtartják az új elnökválasztást a cluji Kereskedelmi és Iparkamaránál

Cluj, január 26. A cluji kereskedelmi és iparkamara elnökválasztása körül Iliescu Victor bankigazgató megválasztásával nem ért véget a harc. Az elnökválasztást az iparkamarák szövetségéhez felbontották meg, amely Iliescu Victor megválasztását visszautasította. A vissza utasítás két tag szabálytalan szavazása miatt történt. Iliescu Victor az iparkamarák szövetségének visszautasítását a tábla elé vitte, amely mint törvényes a végleges fórum hivatott arra, hogy a harc dést eldöntse.

Iliescu Victor ma délelőtt magához kérte a sajtó képviselőit, akik előtt nyilatkozott az iparkamarák szövetségének határozatáról. Kijelentette, hogy az iparkamarák szövetségének szerepe ebben a kérdésben csak az, hogy a választást tudomásul vegye, vagy ne vegye tudomásul. Ez utóbbi esetben a tábla a következő felbontású fórum, az elnök ezután Erdély kereskedelmi életének és a munkakamarák reorganizációjáról beszélt. Kijelentette, hogy a cluji kamarára nagy jövő vár, mert hatáskörébe, a kamarák számának csökkentése alkalmával, tizenegy megyét csatolnak.

Értesülésünk szerint Iliescu Victor felbontásától függetlenül a kereskedelmi és iparkamara a jövő hét elején, hétfőn vagy kedden megtartja az új elnökválasztást. Az iparkamara alelnöki, illetve vezetői kara nem változik s így a hét elejére tervezett választási közgyűlés csak az elnök személyében kell hogy állás pontot nyilvánítson. Az új választás kiemelésének esélyei annyiban is változtak, hogy Iliescu Victor, aki eddig mint a kormánypart jelöltje szerepelt, a Vite-rot legújabb számának jelentése szerint nem tagja a liberális pártnak.

— Csak helypójjeggyel lehet a rendőrségre menni. A rendőrközetúrán péntektől kezdve új rendet léptettek életbe. Mindeni, aki be akar menni az épületbe, előbb köteles bekopogni az ügyeletes tisztnek a kapu alatt lévő szobájába, ahol helypójjegyet állítanak ki számára, ha az ügyeletes tiszt nem tartja gyanús elemnek. A polgárnak közölnie kell nevét, azt hogy melyik hivatalba akar menni és mit kíván elintézni. Hogy miért volt szükség erre az intézkedésre, arra vonatkozólag a rendőrség nem közölt semmit a nyilvánossággal.

Minden nő az
ELLA kozmetikai
intézetbe jár,

ahol szépség, és bőr-ápolás, valamint általános és helyi test-fogyasztást a legújabb módszerrel végeznek. Mérsékelt árak, Olcsó bértelrendszer. Cluj, Calea Regeze Ferdinand 11. I emelet Gólya áruház palotájában.

Mit tart
törvény,
állan

Az egyéni ell

Bucuresti, január 26. Rövidesen összeülő zásra kerülő törvényhatározatokról szóló törvény vonatkozásilag földi államokban a törvényeket és üniában olyan törvényeket Csehszlovákia hónapja ez a Bucuresti lap a csehszlovákiai témán készül a romány. A közérdek eszelszlovák törvény nyomán mi is köz

A törvény a poltészéről, a párttal felosztásáról szóló lamellenes propag a közrendet. Elő-állapítja a törvény vékenysége fenyegeti a csehszlovák ségét, alkotmány- gát, a kormány- függesztése, vagy áll a kormány- is, ha azoknak p szélyt rejt magá- zető tagjai egy- ggesztett párt- ki.

A második pa- látás pillanatá- tilos a pártok sz- a) jelvények, e- lése, speciális üd- b) gyűlések, va- se és azokon val- hívók utján is tö- gesztett pártköz- annak előlájából a- c) elfogadni, v- járulások, vag- pártnak; d) csatlakozni- seket tartani fen- vagy hívték, pró- megvalósítani a- má, anyagilag; don.

Tilosak az ös- dési formák oly- melyek a felsz- célokat követnek

A 6-ik parag- tás, megfigyelés- függesztheti mi- melyek a párt- tak, amelyek a- követték a fell- vagy utána, va- sorozzák a fell- jáit.

A közigazgat- hat olyan kere- sületek (szövet- sonló szervezete- gesztheti azoka- párt vezetői sz- egyesület a fel- a párt előlajit.

A 4-ik parag- gesztett, vagy t- hogy a felszle- től számított hi- vagy összejöve- lamvédelmi re- A kormány a- rövidítheti. Az- nyomtatványok- helyi közteaze- nyomtatványok- lye a felfügge- ták. Be lehet- akkor is, ha a- hasonló procr- élia. Ha az- földön jelenik- miniszterium- együtt határiz- lapok, amelyek- nem hozhatók- körülmények

A 7-ik parag- ja: Az államr-

Mit tartalmaz a csehszlovák rendtörvény, melynek alapján a román államvédelmi törvény készül

Az egyéni ellenőrzést és levélcenzurát is életbe lépteti a csehszlovák rendtörvény

Bucuresti, január 26. Ismeretes, hogy a rövidesen összeülő parlament első szavazásra kerülő törvénytervezete az államvédelméről szóló törvény lesz. A kormány erre vonatkozólag tanulmányozta a külföldi államokban érvényben lévő hasonló törvényeket és úgy találta, hogy Romániában olyan törvényt kell átültetni, amelyet Csehszlovákiában léptettek néhány hónappal ezelőtt életbe.

A bucuresti lapok ezért most ismertetik a csehszlovákiai törvényt, amelynek nyomán készül a román államvédelmi törvény. A közérdeklődésre számot tartó csehszlovák törvényt a bucuresti lapok nyomán mi is közöljük.

A törvény a politikai pártok felfüggesztéséről, a párttal összefüggő intézmények felszámolásáról szól, ha ezek a pártok államellenes propagandával veszélyeztetik a közrendet. Első paragrafusában megállapítja a törvény, hogy ha egy párt tevékenysége fenyegető módon veszélyezteti a csehszlovák köztársaság függetlenségét, alkotmányos egységét, önállóságát, a kormánynak jogában áll azt felfüggeszteni, vagy feloszlattatni. Jogában áll a kormánynak új pártok feloszlattatása is, ha azoknak programja az államra veszélyt rejt magában, vagy ha a párt vezetői tagjai egy már feloszlattott vagy felfüggesztett párt tagjai közül kerülnek ki.

Amit az államvédelmi törvény megtilt

A második paragrafus szerint a feloszlattatás pillanatában a következő működés tilos a pártok számára:

- a) jelvények, egyenruhák, zászlók viselése, speciális üdvözlések, vagy más szimbólumok és külső jelek használata;
- b) gyűlések, vagy felvonulások rendezése és azokon való részvétel, még ha meghívók útján is történik, ha ezek a felfüggesztett pártokhoz való csatlakozást, vagy annak céljából álló propagandát jelentik;
- c) elfogadni, vagy megszervezni hozzájárulásokat, vagy alapokat gyűjteni a pártnak;
- d) csatlakozni a pártokhoz, összeköttetéseket tartani fenn azokkal, segíteni a pártot vagy híveit, proklamálni, terjeszteni vagy megvalósítani a párt subverzív mozgalmát, anyagilag, vagy bármely más módon.

Tilosak az összes fent felsorolt működési formák olyan pártok számára is, amelyek a feloszlattott pártokhoz hasonló célokat követnek.

Rendőri megfigyelés

A 6-ik paragrafus szerint a közigazgatás, megfigyelés alá helyezhető, vagy felfüggeszthető mindazokat az egyesületeket, melyek a párttal összeköttetésben állottak, amelyek a felfüggesztett párt céljait követték a felfüggesztés megtörténte előtt vagy utána, vagy amelyek vezetőik közé sorozzák a felfüggesztett párt ismert tagjait.

A közigazgatás felügyeletét gyakorolhat olyan kereskedelmi, gazdasági egyesületek (szövetkezetek) fölött és más hasonló szervezetek fölött is, sőt fel is függesztheti azokat, ha bennük a feloszlattott párt vezetői szerepelnek, vagy pedig az egyesület a felfüggesztés előtt vagy után a párt céljait szolgálta.

A 4-ik paragrafus megtiltja a felfüggesztett, vagy feloszlattott párt tagjainak, hogy a feloszlattástól, vagy felfüggesztéstől számított három éven belül gyűléseket vagy összejöveteleket rendezzenek az államvédelmi rendőrség engedélye nélkül. A kormány a hároméves terminust megváltoztathatja. Az 5-ik és 6-ik paragrafus a nyomtatványok kérdésével foglalkozik. A helyi közigazgatás betilthatja azoknak a nyomtatványoknak a megjelenését, amelyek a felfüggesztett párt céljait szolgálták. Pé lehet tiltani egy nyomtatványt akkor is, ha az a felfüggesztett pártokhoz hasonló program alakulat céljait szolgálja. Ha az időszakos nyomtatvány külföldön jelenik meg, a kitiltást a belügyminiszternek a külügyminiszteriummal együtt határozza el. A külföldön nyomtatott lapok, amelyeknek terjesztését betiltották, nem hozhatók be az országba semmiféle körülmények között.

Egyéni levélcenzúra

A 7-ik paragrafus a következőket mondja:

Az államrendőrség a felfüggesztett

párt tagjait a következő szigorított intézkedéseknek veheti alá:

- a) elrendelheti kapott, vagy küldött leveleiknek, vagy minden más küldeményüknek lefoglalását és felnyitását;
- b) távirataik cenzuráját;
- c) megtilthatja, hogy bizonyos ideig valamely ország részben megjelenjenek;
- d) rendőrségi őrizet alá vehetők, vagy pedig meg lehet tiltani, hogy bizonyos területet elhagyjanak.

Ezek a rendelkezések nemcsak magánosokra, hanem egyesületekre is vonatkozhatnak.

A 8. és 9-ik paragrafusok megtiltják a betiltott, vagy felfüggesztett párt tagjai beszédeinek, vagy bármely más megnyilatkozásai formájának nyilvánosságra hozását.

A párttagokat megfosztják állásaiktól

A 10-ik paragrafus a következőket írja:

Ha egy pártot felfüggesztenek, a közigazgatási hatóság a párt összes tagjait megfosztja a közhivatalokban elfoglalt állásaiktól, amelyeket választás, kinevezés vagy más úton nyertek el.

Ennél a kérdésnél részletesebben idézik a törvényszakasz és foglalkozik azzal a lehetőséggel is, hogy az állásaiktól felfüggesztésre ítélt tisztviselő nélkülözhetetlen és pótolni kell. Ebben az esetben első sorban a hivatali helyettes jöhet számításba, amennyiben azonban a helyettes nem megfelelő, úgy új tisztviselőt kell kinevezni, akinek azonban ugyanolyan anyanyelvűnek kell lennie, mint elődje volt.

Képviselők ügyében

A 11., 12. és 13-ik paragrafusában foglalkozik a törvény a kamarai választások lehetőségével és tiltja a felfüggesztett párt tagjainak, hogy jelölőlistát nyújthassanak be. A felfüggesztett párt, vagy alakulat vagyonát elkobozzák és a vagyon az állam tulajdonába megy át.

A további paragrafusokban a törvény

1 MTR. MOSOTT VASZON	1 MTR. FEHERNEMU VASZON	1 MTR. I-a MADAPOLÁN	1 MTR. PAPANLEPEDO VASZON
12 Lei	22 Lei	36 Lei	73 Lei
1 MTR. REKLAM VASZON	1 MTR. AGYANEMUVASZON	1 MTR. ALSOLEPEDO VASZON	1 DRB. ABROSZ 6 SZALVETA
17 Lei	29 Lei	55 Lei	155 Lei

... úgy intézkedik, hogy amennyiben a feloszlattott párt tagjai között parlamenterek vannak, úgy ezek mandátumaikat már a felfüggesztés pillanatában elvesztik. Helyükbe időközi választások útján kerülhetnek más személyek a parlamentbe, amennyiben ezek semmiféle subverzív alakulatban nem szerepeltek. A felfüggesztett pártok volt képviselői tagjai a felfüggesztéstől számított három éven belül nem választhatók meg.

A törvény 4-ik része a 20-24. paragrafusig a büntető szankciókat állapítja meg és meghatározza, hogy kik minősíthetők a szobanforgó párt tagjainak. A törvény ellen vétőkkel szemben a csehszlovák törvény maximum hat hónapi börtön és maximum 50 ezer korona pénzbüntetést ró ki.

Kammerhofer stájerországi Heimwehr-vezérrel együtt, aki a nemzeti szocialistákkal összeköttetést tartott fenn, még harminc személyt tartóztatnak le a szállított koncentrációs táborba.

Párizs, január 26. A lapok legújabb értesülései szerint a francia kormány még nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy helyesebb lesz-e a német-osztrák konfliktus ügyébe a Népszövetséghez való fordulás, vagy pedig a hatalmak Berlinben eszközözendő közös lépése.

Nagyszabású Palesztina-miting Clujon

Dr. Fischer József, Mose Hellenberg (Jeruzsálem) és Rav Weiss (London) tartanak beszédeket

Cuj, január 26. (Az Uj Kelet tud.) Szerke a világon sorozatos ünnepeket rendeznek a zsidó testületek és szerveztek Menachem Ussischkin, a Zsidó Nemzeti Alap elnökének 70. születésnapja alkalmából. A legutóbbi eionista kongresszus elhatározta, hogy Ussischkin nevére új kolóniát épít a zsidó nép Palesztinában és így állít örök emléket ama férfiu nevének, ki egész életét és páratlan alkotóerejét a zsidóságnak és a zsidó országépítésnek ajánlkozta.

Vasárnap délután 6 órakor a neológ hitközség iskolatermében nagyszabású mitinget rendez a Zs. N. Sz. helyesportja. A mitingen dr. Fischer József, Hellenberg Mose, a bethalfai kibbuc tagja és a KKL jeruzsálemi főirodájának delegátusa és Rav Weiss a Mizrahi világszervezet végrehajtóbizottságának tagja fogja méltatni Ussischkin eionista munkáját és vázolni fogják a zsidó országépítés jelenlegi helyzetét. Mose Hellenberg Ussischkin közvetlen munkatársainak köréhez tartozik és a palesztinai munkásifjúság egyik legkiválóbb szónoka.

Rádióinkassódijak. Hivatalos helyről nyert értesülésünk szerint tudomásra hozzuk a rádióelőfizetőknek, hogy az Electrica cég Cluj, Cal. Victoriei (Hotel Central épület) kapott jogosítást ezen díjak beszedésére. Az Electricánál az előfizetési díjak befizethetők a Radio Difuziune Bucuresti eredetileg kibocsátott nyugtái alapján kisebb részletekben is, valamint ezen cég inkasszánsainál, akk az Oficiul Radio Bucuresti fényképe s igazolványával jelentkeznek az előfizetők lakásán. Ezen körülményre, hogy a rádióelőfizető a bucurestii Radio Difuziune nyugtái ellenében a lakásán megjelenő inkasszánsnak is fizethet a bucurestii rádióadóállomás és a budi új hosszú hullámu rádóadóállomás naponként hírközlései után a rádióelőfizetőket felhívja.

Bécsbe hívják össze a népszövetségi tanács rendkívüli ülészakát?

A rendkívüli ülészak az osztrák-német konfliktus ügyét fogja tárgyalni

Rendkívül feszült az európai helyzet

Párizs, január 26. Ugy hírlik, hogy Avenol népszövetségi főtitkár bizalmasan érdeklődött az érdekelte kormányoknál aziránt, helyesnek tartaná-e, ha egy esetleges rendkívüli népszövetségi tanács ülészakát Bécsbe hívnának össze. Az osztrák kormány, hír szerint, garanciákat nyújtott abban az irányban, hogy az ülészakát rendes lefolyását semmi sem fogja megzavarni.

Genfben néhány napon belül döntést várnak ebben az ügyben.

Egyidejű párizsi jelentés szerint a Petit Parisien szerint a hatalmak fővárosaiban akkreditált osztrák követek bejelentették a kormányoknak, amelyeknél akkreditálva vannak, hogy amennyiben Németország nem fog kielégítő választ adni az Ausztria belügyébe avatkozás panaszára, akkor Ausztria az ügy kivizsgálására népszövetségi tanácsülés összehívását fogja kérni.

Ezzel kapcsolatban jelentik Romából, hogy az olasz sajtó kiemeli, hogy a genfi osztrák tiltakozást az olasz kormány a legmelegebben pártfogolná. A lapok csodálatl emlékeznek meg Dollfuss mérsékletéről, aki hosszú időn át türelemmel viselte az idegenállambeli felforgatók aknamunkáját.

Az európai helyzet olasz megítélés szerint feszült.

nemcsak a német-osztrák konfliktus kiéleződése, hanem a franciá-német leszerelési tárgyalások kudarcra miatt is.

Egyidejűleg az angol Times rámutat

arra, hogy Dollfuss kormánya iránt általános rokonszenv nyilvánul meg. Remélni kell, hogy az Ausztria függetlenségét népszerűen védő osztrák kormány panaszaira kielégítő választ fog kapni Berlinből. A lap hangoztatja, hogy

egy horogkeresztessé váló Ausztria nemzetközi bonyodalmakat idézne elő Közép-Európában.

A Daily Chronicle ezzel szemben nem hiszi, hogy a német birodalmi kormány válaszával Ausztria megelégedhessen.

Párizsi híradás szerint De Tesson külügyi államtitkár tárgyalást folytatott az osztrák követtel, akinek a lapok értesülése szerint kijelentette,

hogy a francia kormány továbbra is legmesszebbmenően támogatni fogja Ausztriát függetlensége megőrzésére irányuló harcában.

A hatalmak fővárosaiban feszült érdeklődéssel várják Berlin választát az egy héttel ezelőtt átnyújtott osztrák jegyzékre.

Egyidejű varsói jelentés szerint Beck lengyel külügyminiszter fogadta a varsói osztrák követet.

Bécs, január 26. Grázban Zellborn esendőrezendes, a stájerországi közbiztonsági szolgálat igazgatója proklamációt bocsátott közre, amelyben közli, hogy nemzeti szocialisták által okozott károkkért amennyiben azt saját vagyoni erejükkel meg nem téríthetik, más nemzeti szocialista párhíveket is anyagilag felelősekké fognak tenni.

... az
... zmetikai
... ézetbe jár,
... szépség és bór.
... st, valamint ál-
... nos és helyi test-
... asztást a leg-
... bb módszerrel vé-
... nek. Mérsékelt
... k. Olesó bérlet-
... dszer. Cluj, Calea
... jele Ferdinand 11.
... melet Gólya ár-
... palotájában.

A Hasomér Hacair országos konferenciája

Tebet 9-13. között zajlott le Chisi városban a Hasomér Hacair kilencedik országos ülése, 130 delegátus és nagyszámú vendég jelenlétében. Az egész országból, különösen Beszarábjából a konferenciára özönlő sémérek és ehalucok rányomták a város utcáira is a konferencia bélyegét, a szünetekben minden sarkon, minden utcán lehetett látni sétáló és vitaközö csoportokat. Résztvett a konferencián a romániai Hasomér Hacairból allijahzotti palesztinai kibucok 3 delegátusa is.

A megnyitó

A Duma (városháza) zsúfolásig megtelt nagytermében folyt le a konferencia ünnepélyes megnyitása, amelynek keretében M. Shadmi (Haifa) tartott nagyszabású referátumot a Hasomér Hacair fejlődésének husz évéről, felvázolva az utat, amelyet a mozgalom megjárta, míg elért a jelenlegi etaphoz, amikor a zsidó ifjúsági szervezetek egyik legnagyobbja, amely 60 ezer zsidó ifjút tömörít zászlója alá a világ majdnem minden zsidó lakta országában és nevelésének eredményei tekintetében, amint ezt a palesztinai bevándorlás és a kibucokról felvett legújabb statisztikai adatok bizonyítják, elsőhelyen áll. Más szervezetek bejárta tagjainak egy tekintélyes része hagyja el a kibucokat és kiveleket, míg a Hasomér Hacairnak sikerült ezeket a kiválóságokat a legminimálisabbra redukálni. Ezek a statisztikai adatok világosan mutatják — fejezte be szavait M. Shadmi —, hogy a fejlődés a mi nevelésünknek és ideológiáink utunknak adott igazat és hogy az el lenünk felhozott vádakra egyetlen gyökere a cionista táborban éppen az utóbbi időben elhatalmasodott, a közös érdekeket figyelmen kívül hagyó, eszüközében nem válogató harcban van.

A különböző cionista testületek, test verszervezetek és a nemzeti alapok irdó dálnak véget érni nem akaró szóbeli és távirati üdvözléseinek elhangzása után emelkedett hangulatban oszlott szét a hallgatóság, hogy a másnap a tanácskozások megkezdésére összejön.

Az első nap

Az első nap délelőttjét majdnem teljes egészében a Hanhaga Harasit be számolója töltötte ki. Zwi Leivant referátumában megállapította, hogy sikerült az 1933-as munkáévben a romániai mozgalom taglétszámát nagy mértékben növelni, úgy, hogy az ma már eléri az 5000-et. Ez a fejlődés, amely elsősorban a tavaszi „szervezési hónapok” intenzív munkájának köszönhető újból biztosította a szervezet számára hegemoniáját a romániai zsidó ifjúsági szervezetek között. Ma a HH. az egyedüli zsidó ifjúsági szervezet Romániában, amelynek sikerült gyökeret verni egy a regáiban, mint az összes országgrészekben. Ebben az évben ártért a mozgalom, miután a központ levelezése és adminisztrációja teljesen héber nyelven folyik már évek óta, az egyes helyi csoportok teljes hebraizálására is. Különösen jelentős eredményeket ért el ezen a téren Beszarábjában. A beszámoló és az ezt követő referátum után, amely a mozgalom nevelési helyzetét boncolgatta, élénk vita keletkezett, amely felvázolta a jövő feladatait.

Másnap elhangzott M. Berezin referátuma, amely a nevelési problémát vizsgálata alapján nagyjelentőségű változásokat javasolt a helyi csoportok szervezeti felépítésében és belső működésében.

A Hachsara és allijah referátumok

A harmadik nap délelőttjén terjesztette be Z. Hajt a hachsara és allijah referátumot, kimutatta, hogy a romániai Hasomér Hacair az 1933. év folyamán több, mint 600 tagját küldte hách

sarába, akik a chaluicképzést legtöbb nyire a Hechaluc Moldovában lévő telepein kapták meg. A jelentési periódusban allijahzott sémérek száma közel 200-at tesz ki. Ezek a neszcionai, magdiéli és haifai román sémérikibucokban meg a kfar sabai erdélyi kibucban találtak elhelyezkedést. Az előadó követelte az allijah kritériumainak megszigorítását, elsősorban a héber tudás tekintetében. Csak héberül jól beszélő chaluicokat szabad kiengedni. A referátumot hosszu vita követte.

A határozatok

A negyedik nap délelőttjén került sor a permanens bizottság által elő

készített javaslatok megvitatására. A konferencia tiltakozását fejezte ki a palesztinai angol kormányzat szégyenletes allijahpolitikája ellen. Határozatot fogadtak el a cionista szervezetben jelenleg ellenzékben lévő pártok ill. lojális viselkedése és a cionizmus érdekeit semmibe vevő harci módszerei ellen. Üdvözlését küldte a konferenciának a Hisztadruth Haovdinnak, megalapítójának 13ik évfordulója alkalmával, M. M. Ussischkinnek és a Cionista Világszervezet Executivejének. Ezután elfogadta a konferencia a különböző referensek által benyújtott határozatokat és megejtette a választásokat. A konferencia befejezése alkalmával bucsuzott el a mozgalomtól Zwi Leivant a romániai Hasomér Hacair években keresztül volt irányítója, aki a konferenciáról egyenesen Konstancaiba indult, hogy onnan Palesztina felé hajóra szálljon.

A saarvidéki zsidóság martíruma

A Saar-vidéken már megkezdődött a nemzeti szocialista terror

Geuf, január 26. A „Saarvidéki szabadságfront” (szociáldemokraták) petíciót nyújtott be a Népszövetséghez, melyben többek között rámutat arra, hogy a Saar-vidéken már most megkezdődött az antiszemita terror az ott lakó zsidóság ellen. A petíció aláírói az uccai zsidó támasdások hosszú sorát tárják fel. Uccákon, kávéházakban, műhelyekben és üzletekben inzultálják nap-nap után a zsidó lakosságot és nemzeti szocialista bojkott-agitáció folyik a zsidó üzletek ellen.

Rámutatnak arra, hogy a zsidók nem

kaphatnak már jogorvoslást az ország bíróságai előtt sem, mert a bírák sorra felmentik az antiszemita és guny tárgyavá teszik a zsidó vádlottakat és feljelentőket. Erős antiszemita propaganda folyik az iskolágyermekek sorában is, ami lehetetlenné teszi a zsidó gyermekek maradását a német iskolákban. Saar-Brückben a zsidó hitközség ezért külön zsidó iskolát állított fel. Ezen kívül a zsidó orvosok és ügyvédek ellen is heves bojkott-akciók indítottak meg a nemzeti szocialisták.

EMINENZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szombat d. u. 3 órákor: Rigoletto.
Vasárnap d. u. 3 órákor: Cigánybáró.
Hétfő este 8 órákor: Szép Heléna.
Szerda este 8 órákor: Pillangókisasszony.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Valcerháború. Szenzációs filmoperett. Strauss János és Lanner József zenéjével. Főszerepekben: Willy Fritsch, Renata Müller, Paul Hörbiger, Bársony Rózsi.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
King Kong, a világ nyolcadik csodája, eddig nem látott izgalmas film, főszerepekben: Fay Wray és Robert Armstrong.

BUTOR

mielőtt vásárolna, okvetlenül tekintse meg

BERKOVICS
műasztalos üzemét,
Strada EMINESCU 2.

hol a legújabb modellű és saját ízlése és elgondolása szerint készíti el.

Legmodernebbül felszerelt rajzasztalos-üzem.

A könyvpiac szenzációi!

Maurois: VII. Edward és kora. Lej 144. Sayers: Jelige „Gyilkosság”. Lej 28

28 lejes Detektív-sorozat:

Fitzsimmons: 70.000 tanu
Galopin: Hajszja a detektív után
Childers: A rejtélyes könyv
Biggers: A sárga detektív

144 lejes sorozat:

Mann: Jákob
Wells: Mi lesz holnap
Lewis: Egy modern asszony szája

60 lejes regénysorozat:

Parrott: Ex-feleség
Möriz: Forr a bor
Werfel: Nápolyi testvérek
Bródy: A Mancsi
Baum: Helén
Szitnyai: Nincs feltámadás
Földi: Isten országa felé
Maurois: Asszonyok utja
Arnau: Halálra ítélem!
Szomoró: Gyuri
Zilahy: A lélek kialszik
Undset: Pogány szerelem
Parrott: Szabad a csók
Möriz: Rokonok
Baum: Baleset
Bródy: Felesége tartja el
Maurice: Szerelem, örök titok
Földi: A meztelen ember
Deval: A préda
Erdős: Hajnali hegedűszó
La Roche: Jalna lakói
Prévost: Akit az asszonyok szeretnek
Bromfield: Huszonnégy óra
Hurst: Asszony a vonaton
Baum: Tisztítóüz

Propaganda-kiadványaink:

Molnár: A zenélő angyal Lej 90
Szomoró: Párizsi regény Lej 90
Zilahy: Halálos tavasz Lej 57
Zilahy: Két fogoly Lej 90
Zilahy: A szökevény Lej 78
Kuncz: A fekete kolostor Lej 90
Invesmester szakácskönyve Lej 144

Kapható az Uj Kelet könyvostályában az üszeg és portóköltés beküldése mellett vagy utánvétellel

Egyházi és egyleti felszerelést vállalok

Arany és ezüst himzés, Előnyomda, Kétfelgve, Román nemzeti ruhakészítés, Berger Dezsőné fehérnemű és kézimunka szalon Regele Ferdinand 40. (Bejárati Str. Meleosa felől.)

Hamilton héber-német magyar hebrón SZÓTÁR NYELVGYAKORLÓ könyv be. költve 60 lej.

Sfat Amenu שפת עברי héber nyelv gyakorlására német vagy magyar 120 lej. Pénz előre beküldésnél bérmentve kap. ható ROSENZWEIG ANTON könyvkeres. kedő האודלונג ספרים cégnél CLUJ. Ugyanott egy szép új תורה ספר, jutá. nyosan eladó.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, január 27.

Bucuresti. 21.15: Harmonika. 22: Rádiózenekar.
Budapest. 6.45: Torna. Utána grammofón. 10: Felolvasás. 1: Kvarsett. 2.40: Hírek. 5: Hangv. 7: Grammfón. 8.50: Magyar nóták.
Bécs. 22.25: Rádiózenekar.
Berlin. 20.05: Az erdőről és mezőről szóló zeneművek.
Ljpcse. 18.25: Citera.
Varsó. 20.40: Könnyű zene dalokkal.
Milánó. 19.30: Grammfón. 20.40: Dalok és vegyes zene.
Róma. 20.40: Ének és zenekari hangv.
Prága. 19.35: Fuvószenekar.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyzseri kölcsönél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellege levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Ha garantált kóser, naponta frissen fejt tehén és bivalyfejet óhajjt forduljon Schwartz Ignácéhoz, Str. Filipescu 7. Házhoz szállítva is kapható.

Biztos megelhetést nyújtó fűszer üzlet kiadó cea 20 ezer lej áruval, kitűnő vendékör 4 uccát összekötő főutvonal, autóbussz megálló. Érdeklődni: Pop háztuladononál, Pata u. 102 délután 2-5-ig.

Figyelem! A bukaresti elismert Grossmann-féle kóser vendéglő volt tulajdonosa Constantában Str. Traian 15 alatt kóser vendéglőt nyitott.

Központban urisaladnál hivatainknok. vagy diaklány teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

36 éves, Erdély legnagyobb centrumában levő komoly iparvállalat társtulajdonosa keres intelligens ízr. leányt vagy asszonyt, megfelelő hozománnyal, nősülés céljából. Válaszokat „Komoly ajánlat” jellegre Rudolf Mosse Cluj, továbbít.

41 éves özv. ízr. kereskedő, ki erdélyi származású, Bucarestben 14 éve fennálló elsőrendű üzlete van, nősüne megfelelő jó családból. Teljes című leveleket kérek „Diszkrétio biztosítva” jellegre a kiadóba.

Carei-Mariban a piacoteren jóforgalmu faraktárhoz társ keresetnek, estleg bárbedő. Ertekezni Pfeffermann Jenő Carei-Mari.

Havasai teavaj az I. C. A. poieni de sub muntei teigazdaságából — rituális felügyelet alatt készítve — kapható naponta valamennyi erdélyi városban. Zsidók! Vásároljátok a maramuresi zsidó parasztkolonia tejtermékeit.

Kisebb családji házat keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Eladó egy nagyon szép komplett ezüst evőeszköz. Cim a kiadóban.

Disztingvált, esinos urilány megfelelő hozománnyal vagy üzleti elhelyezkedés biztosításával férjhez menne jó zsidó családból származó, 30 éven felüli kereskedelmi képzettséggel rendelkező, intelligens fiatalemberhez. Cim a kiadóban „Diszkrétio” jellegre.

HIR

— Arviz pusztított Londonból jelentiben tartó állandó és Honan tartományban aradt és kilépett me folyók néhány faluteg ember vesztettedig hajléktalanná

— Zátonyra futott Cse.Kiangon. Londonos hajószerencsétlenban a Jang-Cse-Zátonyra futott, míg a folyó hullámaiban zátonyra futott hajóderített okokból tüztelegett.

— Moseh Hellenberg, Moseh Hellenberg bac tagja és a Zsidó zsálemi főirodájának 29-én kedden délután Str. Filipescu 6. vári Wizo teadélutá Moseh Hellenberg a frontjának egyik legúj zsidó típus megte munkás országépítő, sai és kulturája a j ueljeinek sorába e bok, ki egyformán t berül, jiddisül, arabtúl, Előadási írányivánul meg.

— A sinteregi amely eddig február idén január 29 és

— Az indiai föld Londonból jelentik: tént szörnyű indiai számos áldozatot kö egyik színhelyén, rongálódott torony roválon dolgozó t temette. Hé, munká kimenteni, de a töl rültek elő.

— Nyilvános vizban. Február hó félnégykor az Ger zsidó elemi iskola keretében fognak kola növénydekei t lükről tanúságot. lyes keretek között minden érdeklődő mőseg.

— A cluji Zsid teáját vasárnap t termében tartja

— Saragossában elrabolt egy ira szobájából, Madrgalmat kellett te venszék folyosói folyosón tartózkodók és magán sem tudtak térségtől, amikor végigszáadt a vizsgálobiro szot perc mulva egy e mielőtt a folyosó hattak volna a már el is üntek Távozásuk után épületben. Néha széki alkalmazó bíró szobájába, díták egy anarc per iratait vitt

Diamant

HIREK

— Arviz pusztított két kínai tartományban, Londonból jelentik: Az utóbbi hetekben tartó állandó esőzések miatt Csili és Honan tartományban számos folyó megáradt és kilépett medréből. A kiöntött folyók néhány falut elborítottak, Rengeteg ember vesztette életét, több család pedig hajléktalanná vált.

— Zátoryra futott egy hajó a Jang-Cse-Kiangon, Londonból jelentik: Halálos hajószerecsétség történt a napokban a Jang-Cse-Kiangon. Egy gőzös zátoryra futott, míg utasai közül 175-en a folyó hullámaiban lettek halálukra. A zátoryra futott hajó eddig még ki nem derített okokból tűzte fogott és teljesen leégett.

— Moseh Hellenberg előadása a Wizo-ban, Moseh Hellenberg, a beth-alfai kibuc tagja és a Zsidó Nemzeti Alap jeru zsalemi főirodájának delegátusa folyó hó 23-án, kedden délután 5 órakor előadást tart Str. Filipescu 6. szám alatt a kolozsvári Wizo teadélutánjának keretében. Moseh Hellenberg a palesztinai dolgozók frontjának egyik legkiválóbb harcosa. Az új zsidó típus megtestesítője, ki maga is munkás, országépítő, de szellemi kvalitásai és kulturája a jisiv vezető intellektuális sorába emelik. Ragyogó szónok, ki egyformán tökéletesen beszél héberül, jiddisül, arabul, angolul és németül. Előadásai iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— A sinteregi (sombokereki) vásár, amely eddig február 2 és 3-án volt, az idén január 29 és 30-án lesz megtartva. — Az indiai földrengés még most is él. Londonból jelentik: A néhány napja történt szörnyű indiai földrengés utólag is számos áldozatot követelt. A földrengések egyik színhelyén, Patnában egy megrongálódott torony összeomlott és a rekonstrukción dolgozó tiz munkást maga alá temette. Hét munkást sikerült még élve kimenteni, de a többiek csak holtan kerültek elő.

Üdít és szepit
Sermandrée
Juder és Crém

— Nyilvános vizsga a eluji Beth-Jakovban, Február hó 3-án, szombat délután félregykor az Gen. Berthelot ucai orth. zsidó elemi iskolában nyilvános vizsga keretében fognak a eluji Beth-Jakov iskola növendékei tudásukról és előmeneteiükéről tanúságot tenni. A vizsga ünnepélyes keretek között fog lezajlani, melyre minden érdeklődőt szivesen lát a vezetőség.

— A eluji Zsidó Nőegylet rendes heti teáját vasárnap d. u. 5 órakor a Palace termében tartja meg.

— Saragossában két álarcos bandita elrabolt egy iraktsómót a vizsgálóbíró szobájából, Madridból jelentik: Nagy izgalmat kellett tegnap a saragossai törvényszék folyosóján két álarcos férfi. A folyosón tartózkodó törvényszéki hivatalnokok és magánemberek még magukhoz sem tudtak térni a meglepetéstől és ijedségtől, amikor a két álarcos bandita végigszaladt a folyosón és behatolt a vizsgálóbíró szobájába, ahonnan néhány perc múlva egy aktacsomóval jöttek ki és mielőtt a folyosón tartózkodók felocsudhattak volna a meglepetéstől, a banditák már el is tűntek az egyik kanyarodóban. Távozásuk után nagy pánik tört ki az épületben. Néhány detektív és törvényszéki alkalmazott bementek a vizsgálóbíró szobájába, ahol kiderült, hogy a banditák egy anarchisták ellen indított bűnpert iratait vitték el.

A korporatív szenátus eszméjét hirdette meg Mihalache Ploestiben

A nemzeti parasztpárt elnöke a diktatura ellen és az alkotmányosság mellett

Bucaresti, január 26. Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke tegnap programexponéban bejött beszédet tartott a nemzeti parasztpárt ploesti klubjának házatató ülésén. A ploesti beszéd hord ereje messze túlnó a szokványos alkalmi beszédek keretein és azt jelzi, hogy régi parasztpárti vezér világszemléletének egészen új etapjához érkezett el. — A politikai helyzet — mondotta Ploestiben Mihalache — rendkívül zavaros. Az országot egy mezosztott és tehetetlen párt kezére adták. Ennek a gyengeségnek a példáját maga a kormány szolgáltatja, amely hadilábon áll a Bratianu Dinu kezében összpontosuló pártvezetéssel. A nagy veszedelem azonban a kormány távozását után vár reánk, amikor diktatura következik, amit nálunk ösztönözésnek a ka landdal. Olyan emberek kerültek fel színpadra, mint Argetoianu, aki hol a pártok mellett, hol a pártok ellen van, olyan emberek akik mint az Oroszor

szágban történt, rá akarják oktrojálni akaratukat az országra. Ilyenfajta emberek diktaturája volt Primo de Rivera Spanyolországban, amely össze is omlott.

— Más a diktatura Németországban és Olaszországban, ahol maga a nemzet olyan okok miatt, amelyet itt nem fogok analizálni — szolidáris a diktatúrával.

— Hát nekünk mire van szükségünk?

— A megoldást régóta meghirdette a nemzeti parasztpárt: alkotmányos és demokratikus rezsim. A szenátus helyett kompetens emberekből álló professzionális tanács, mint tanácskozási testület, a kamara helyett pedig, egy lényegesen redukált számú képviselőköl álló kamarát, mint végrehajtótestületet, a mainál több akeioszabadsággal és a nemzet és a korona felelősséggel és bizalmának stabilizálásával.

— Egy pár cipőt! Egy öreg ember jár fel az Uj Kelet szerkesztőségébe, azzal a fájdalmas panasszal, hogy lefagytak a lábait, mert ninesen cipője. Megkérünk mindenkint, hogy aki részvétellel van ilyesmivel iránt és van benne adakozó hajlamosság is, hogy adakozzon valami keveset, mert a sok kevesből talán összejön annyi, hogy emberünk egy pár cipőt vásárolhasson. Adományokat az Uj Kelet közvetíti.

— Barna színű hó esett Kanadában, Londonból jelentik: Nem mindennapi jelenségben volt része a kanadai lakosságknak, Napok óta sűrű barna színű hó esik a kanadai Montreal környékén. A tudósok véleménye szerint valami távoli vulkán jövelet magasba a hamut, mely a levegőben lebegve összevegyült a hó-pelyhekkel.

Tömegbetegségek. Rheuma, csusz és isiasz (ülőidegszába) a legelterjedtebb betegségek közé tartoznak. A hivatalos statisztikák szerint különösen rheumában szenvednek nagyon sokan. Nevezett betegségek leküzdésénél kitűnően beváltak a Tegal-tabletták. Több, mint 6000 orvos rendkívül elismerően és dícsérően nyilatkozott a Tegal hatásáról.

— Konkordátumtárgyalások indulnak meg a Vatikán és Spanyolország között, Párizsból jelentik: Közélebről konkordátumtárgyalások fognak megindulni a Vatikán és Spanyolország között. Egyidejű jelentések szerint a spanyol egyetemeken és a főiskolákban meg tart a diákok sztrájkja. Sztrájkzavargások voltak a madridi orvosi karon és a kereskedelmi főiskolán. Vidékről ezidőszent Valencióából jelentettek összeütközéseket.

— A eluji törvényszék múlt évi munkája, A eluji törvényszék most készült el a múlt évi tevékenységének statisztikájával. A múlt évben 22.379 ügy foglalkoztatta a törvényszéket. Ezek közül 11.494 ügy a múlt esztendőben keletkezett, a többi az előző évekről maradt befejezetlenül. Váloperek, törvényesítések, melyeket közös néven családi ügyekként vezet be a statisztika, 992 esetben fordultak elő, 24 esdől, 4082 polgári fellebbezés és 501 más fellebbezés fordult elő a múlt évben. Elsődofoku bűnügyet 2658 esetben tárgyalt a törvényszék. Másodofoku bűnügyet 2365 esetben fordult elő. A monopól 465 kihágást jelentett be az elmúlt évben, míg 338 másik kisebb ügyet tárgyaltak. 9918 elsőfoku polgári pert tárgyalt a törvényszék négy szekciója az elmúlt évben. Bűnügyi vizsgálatot 1007 esetben folytattak. Ezek közül az év végéig befejeztek 3630 elsőfoku bűnügyet, 158 bűnügyi vizsgálatot, 664 polgári ügyet, 1867 polgári fellebbezést, 34 esdőlgyet és 11 kényszerregeveséget. A kiskorúak bírósága összesen 714 ügyvel foglalkozott az elmúlt évben. Ezek közül 399 új ügy, a többi az előző évekből maradt befejezetlenül. Összesen 433 ügyet fejeztek be és 264 perben hoztak ítéletet.

— Manóileseu lesz Anghelcescu utódja a bankkormányzó székben, Bucarestből jelentik: Anghelcescu bankkormányzó eddig nem mondott le állásáról, erre csak jövőheti királyi kihallgatása után kerülhet sor, azonban helyének betöltéséért már is állandóan folyik a tülekedés. Any nyi tény, hogy Anghelcescu el van keseredve és vissza akarja adni megbízatását. Tegnap egyébként Manóileseu volt miniszter bejelentette igényét a kormánytól a Nemzeti Bank elnöki tisztségére, mert am nakidején elmozdítása törvénytelen volt és a bíróság elrendelte visszahelyezését.

— Leszerelési dokumentumok, Londonból jelentik: Washingtoni jelentés szerint az amerikai képviselőház elfogadta az új amerikai flottaépítési programot. A Prager Presse megerősíti azt a híradást, hogy a katonai szolgálatot Csehszlovákiában 14 hónapra újra két évre emelik fel. Ez a köztársaság biztonságának elengedhetetlen előfeltétele.

— A japán katonai párt Arakhi távozására ellenére is tovább agít, Londonból jelentik: A japán sajtó egy része azt hangoztatja, hogy a japán hadsereg szélsőséges elemei Hayashi tábornok, az új hadügyminiszter mögé csoportosulnak, úgyhogy, a hadsereg követeléseinek honorálásában Arakhi távozásával nem állott be változás, sőt el kell készülni arra, hogy a katonai párt még fokozottabban mértékben fog törekedni befolyásának emelésére.

— A singaporei angol flottaparancsnoki értekezleten a távolkeleti helyzetet vitatja meg, Londonból jelentik: A singaporei angol flottaparancsnoki értekezleten megtervezték a távolkeleti helyzetet s a Csendes óceánban várható fejleményeket, továbbá az új amerikai flottaépítési programot, amely mint ismeretes, százhusz új amerikai hadihajó építését teszi lehetővé.

— Kommunista éhségtüntetést menetek indultak az angol főváros felé, Londonból jelentik: Kommunista éhségtüntetést menetek indultak utba az angol főváros felé. A tiz oszlopon haladó kommunisták már éjus elejére fognak Londonba érkezni.

— A konverziós bizottság nm jutott még mindig megállapodásra, Bucarestből jelentik: A konverziós törvényjavaslat ürvében kiküldött bizottság tegnap Bratianu Dinu elnökletével folytatta munkáját és a városi adósságok problémáját vitatta meg. E nagyfontosságú kérdésben egyelőre nem jutott megoldásra a bizottság, amely munkáját sürgősen folytatja.

— Berlinben tegnap az a hír terjedt el, hogy ég a porosz tartománygyűlés palotája, Berlinből jelentik: Tegnap este azt a hírt terjesztették Berlinben, hogy a porosz tartománygyűlés palotája ég. Még tiltóztatást is kivonultattak. A híresztelés valótlán volt. Egyidejű jelentés szerint tegnap Hitler fogadta Müller birodalmi püspököt és az országos egyházak többi evangélikus püspökét.

NAPRÓL NAPRA

Chevalier fogja játszani a Víz és egy filmváltozatának férfi főszerepét Lehart a felvételekre Hollywoodba várják.

Douglas Fairbanks hat hónappal elhalasztotta európai útját. Félév múlán Londonba érkezik, hogy eleget tegyen szerződési kötelezettségének, amely három évre angliai filmezésre köti le a filmszínészt.

Az olasz rádiógyárak iskolai célokra egységes típusú rádiókészülékekkel gyártanak. A kormány rendelete értelmében még az év folyamán minden iskolában fel kell szerelni a rádiót.

Neyworki jelentés szerint egy gazdag amerikai gyűjtő 24 ezer dollárért megvásárolta az amerikai himnusz eredeti kéziratát s azt a baltimorei városi múzeumnak ajándékozta.

A legfelsőbb olasz régészeti tanács véleményezése alapján le fogják rombolni az Angyalvár közelében lévő régi házakat, hogy az Angyalvár szépsége megfelelőbben érvényesülhessen.

Lord Baden Powell, a világ főeserké szének állapota rosszabbra fordult, erre je hanyatlak, de az orvosok véleménye szerint nincs szó életveszélyről. Lady Baden Powell beköltözött a kórházba, hogy férje mellett lehessen. Az éjszakai a betegszobában töltötte. Reggelre a lord állapotában némi javulás mutatkozott.

Tavasszal nemzetközi színházkonkurrenzus lesz az olasz fővárosban. Tárnyalni fogják a mozi és rádió konkurrenzájának kérdését és más színházi problémákat.

Tűz pusztított egy bucaresti szállodában, Bucarestiben az Unio Hotelben robbanás következtében nagy tűz ütött ki, a tüzoltóknak sikerült azonnal lokalizálni a tüzet. A szállodai lakosság körében nagy pánikot okozott az eset.

H. K. Whitborn angol mérnök megvételre ajánlotta fel a vasutttársaságoknak találmányát, az ágyugolyóvasutat, amely a számítások szerint sínenken 700 kilométeres óránkénti sebességgel tudna haladni. Az ágyugolyóvasut szerelvényét a pályán elektromágnesek vonzása hajtja előre. Az utasok az ágyugolyóvasut belsejében elhelyezett belső hüvelyben ülnek, mely egyensúlyozó góroszkópok segítségével a golyó forgása közben is mindig vízszintes helyzetben marad. Az állomás előtt a golyó egyre jobban szűkülő csöveken halad át, amelyekben süritett levegővel fékezik. A vasutttársaságok közlebről meg fogják tekinteni a mérnök elkészített modelljének működését.

Barna Könyv. Ha a világeseményeket meg akarja érteni, el kell olvasnia ezt a könyvet, amely magyar nyelven most jelent meg. Ára 40 lej, plus 10 lej portóköltség. Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

NYILTÉR *)

Értesítem összes ügyfeleimet, hogy 1934 febr. 1-vel a Gantz és Glaser Moeiu cégből békés uton kiválok. Felhívom ügyfeleimet, hogy eddigi esetleges követeléseiket 8 napon belül jelentsék be, mert az ezutáni bejelentésekért semmi felelősséget nem vállalok. Cluj, 1934 január 27. Glaser Izidor

(E rovat alatt közölteként nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Diamantstein (volt Reményik) vasüzlet üzletét áthelyezte

Olcsó árak! Olcsó árak!

Calea Victoriei 6. sz. alá. Állandóan nagy árukészlet vasárnap, háztartási cikkekben, főzőkemencékben és modern bútorvetetben.

Olcsó árak! Olcsó árak!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Musanoff ellen-balkánpaktumot hozott magával

A Musanoff-féle ellenpaktum nem fogadható el. Bulgária viszont egyelőre nem írja alá a Balkán-egyezményt

Károly és Boris király tanácskozásai

Bucaresti, január 26. Ma a szinajai Peles-kastélyban diszebed volt a királyi vendégek tiszteletére. Az ebéd alatt mindkét király szótára emelkedett. Előbb Károly tartott felkőszöntőt azután Boris, mindkettő a balkáni béke megszilárdítására vonatkozó törekvést hangoztatva. Az ebéden résztvettek Johanna királyné, Mária román anyakirályné, és Erzsébet görög exkirályné, Miklós herceg, Miron Cristea patriarcha, Tatarescu és Musanoff miniszterelnökök, a királyi adjutánsok, Presan marsall és az udvarhölgyek. Ebéd alatti a Dimien-zenekar szolgáltatta a zenét.

Dél előtt és délután ünnepi program szórakoztatta a felsőges vendégeket. Reggel félkilenckor a kastély előtt az uralkodók személyesen üdítették el a katonai patrúlok 14 kilométeres távú siversenyzoit, tíz óra körül pedig Johanna és Mária királyné személyesen osztotta ki a győzteseknek a díjakat: plaketteket és érméket.

Musanoff nyilatkozata

Ugyanakkor a különböző sportszövetségek benutatókat rendeztek. Fél tízenegyor sajtófogadás volt. A Szinajában táborozó hírlapírók intervjút kértek Musanoff miniszterelnöktől. Musanoff kijelentette nyilatkozatában hogy ez a szép nap csak folytatása és megismérlése volt annak a meleg ünnepelésnek, amelyben Ruscine és Gurciu lakossága részesítette őket és mely a román-bolgár nép közötti barátság dokumentálása volt.

Megkérdezték az újságírók, hogy mi a véleménye a bolgár miniszterelnöknek a balkán paktumokról. Musanoff erre azt felelte, hogy erről a problémáról még nem beszélhet.

Musanoff ellenbalkán paktumot hozott magával

Bolgár körökben arról van szó, hogy Musanoff egy ellenbalkáni paktumot hozott magával és ez a szerződés-tervezet képezte sinajai tárgyalások anyagát. Diplociái és politikai körökben ezzel szemben meg vannak győződve arról, hogy Musanoff tervezete nem fogadható el, annál kevésbé, mert a Románia—Jugoszlávia—Görögország és Törökország által már elfogadott paktum a legmesszebbmenő engedékenységet tartalmazza Bulgáriával szemben. Valószínű, hogy Bulgária egyelőre nem írja alá a Balkán-paktumot és megelégszik azzal az elvi kijelentéssel, hogy örvend az összes balkáni államok közötti közeledés és gazdasági együttműködés megvalósításának. Hangsúlyozni kell, hogy Bulgáriának ez a magatartása, amely formailag nem írja alá a Balkán-szerződést úgy, ahogyan azt a többi állam megszerkesztette, nem lesz semmiféle következménnyel a Románia és Bulgária közötti kapcsolatokra és nem fogja maga után vonni a két állam viszonyának elhidegülését.

Egyfelvonásos vigjátékok

PURIMRA!!!

Feketeszesz, Gábert ünneplik, Teltalalat, Vájak — ne váljak, Szinjáték (csak női szereplők), Purimi ebéd.

Ára jogdíjjal minden darab 150 lej.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában.

Az eredeti program szerint Musanoff tiszteletére szombaton a kormány bankettet rendez Sinajában. Ezt a programot megváltoztatták úgy, hogy az ünnepi ebéd bukarestben lesz, ahová a kormány tagjainak együtt ma, szombaton délelőtt érkeznek a bolgár miniszterelnök. Musanoff egyébként ma délután hosszabb megbeszélést folytatott Tatarescu miniszterelnökkel.

A király valószínűleg a mai napon Boris bolgár királyt egyik román gyalog-

erred tulajdonosává nevezi ki. A bolgár uralkodó hasonló gesztussal fog válaszolni. A két király ma együttes telefonbeszélgetést folytatott Sándor Jugoszláv királlyal és megállapították a három uralkodó legközelebbi találkozásának időpontját.

Boris király holnap a román politikai élet több vezető emberét fogja kihallgatáson fogadni.

Göring elrendelte a Németországba visszatérő emigránsok letartóztatását

Berlin, január 26. Göring porosz miniszterelnök mint a titkos államrend őrség főnöke rendeletet adott ki a külföldről visszatérő emigránsok ügyében. A lapok szerint ugyanis több menekült visszatér Németországba és keresik az elhelyezkedés lehetőségét. Göring radikálisan intézte el a kérdést. Rendeletében kijelenti, hogy a „nem német illetőségű menekültek ezreinek a visszavándorlása — kiknek száma a nemzetközi menekültügyi segélyező bizottság lausannei konferenciájának adatai szerint 16.000-re tehető — nem kívánatos. Feltéve, ha ezek — főleg

Keletről bevándorolói menekültek — újra feltűnnek, hogy tovább folytassák gyanús üzleteiket Németországban, úgy a rendőrség köteles őket nyomban letartóztatni és végleges kitartásukig koncentrációs táborba szállítani.”

A berlini Jüdische Rundschau Göring rendelete kapcsán megjegyzi, hogy a németországi zsidó menekültek túlnyomó része nem politikai okokból hagyta el az országot, hanem, mert elvesztették egzisztenciális lehetőségeiket régi hazájukban.

CLUJ különleges szenzációja:

H. E. GROH

Vasárnap d. e. matiné: JEGCSAPKISASSZONY. Elsőrangú vigjáték.

óriási sikert elért operett-világfilmje. A film a gyönyörű Capri szigetén játszódik. Felülmulja Jan Klepura filmjeit is. Ma, szombaton a ROYAL Mozóban.

Rövidesen mégis lemond a Chautemps-kormány?

A Stavisky-ügy hullámai nem akarnak elúlni. Daladier lesz az új miniszterelnök

Hitler Lipski berlini lengyel követtel tárgyal a genfi rendkívüli ülészak ügyében

Párizs, január 26. A jobboldali sajtó újra közeli kormányválságról ír. Az Echo de Paris szerint a Chautemps kormány meg sem várja a Stavisky ügyben kiküldendő parlamenti vizsgálóbizottság delegálása kérdésében előterjesztett javaslat vitájának végét, hanem már korábban benyújtja lemondását, mert csak így reméli egyelőre nyugvópontot juttatni az ügyet s megszüntetni a gyanúsítások sürü légréjét, amely a kormány egyes tagjai körül terjeng. Most Reynaldy igazságügy miniszter áll a gyanúsító sajtótámadások központjában.

A lapok új miniszterelnökként Daladiert kombinálják.

A Le Jour szerint az ügyesség ki akarja hallgatni az igazságügyminisztert. A lap hangoztatja, hogy példa nélkül áll, hogy az igazságügyminiszter kénytelen legyen hivataloskodása idején ügyességi kihallgatásra menni. Állítólag tegnap Chautemps maga újolag hangoztatta, hogy kormányával

együtt vissza fog lépni, ha a parlament vizsgálóbizottságot küld ki a Stavisky-ügyben tett intézkedések ellenőrzésére.

Egyébként tegnap Marseilleben a tisztviselőkartell nagyarányú tömeg tüntetésével kapcsolatban hatvan személyt vettek őrizetbe. Újabb megmozdulások megakadályozására szigorú biztonsági intézkedéseket fogantottak.

A francia kormány nem enged leszerelési feltételeket

Párizs, január 26. A lapok kedveletlenül kommentálják azt a londoni hírt, hogy Anglia új közvetítő akcióra készül a leszerelés kérdésében. Általános a vélemény, hogy ez nem fog mást jelenteni, mint további felesleges huzavonát. A francia kormány a január el-sejeli aide memoireban teljes határozottsággal leszögezte álláspontját s abból nem enged.

A Paris Soir beavatott londoni helyről azt az értesítést közli, hogy Anglia új közvetítő javaslatát a következő ajánlásokat fogja tartalmazni:

1. Hozzá kell járulni ahhoz, hogy Németország haderejét a jelenlegi két százezerről 250 ezerre emelhesse fel.
2. Le kell szállítani a próbaidőre vonatkozó követelést 4 évről 2 évre.
3. Franciaország ne a próbaidő lejártá után, hanem már most nyilatkoztassa ki hadianyagcsökkentésének időpontját és mértékét.

A lap hangoztatja, hogy a javaslatok Franciaország számára elfogadhatatlanok. A Journal des Debats szerint a francia kormány hibát követne el, ha alkoba becsátkozik. Értésére kell adni már eleve Angliának, hogy szük segítséget tartják az új közvetítést. A Temps azt hangsúlyozza ki, hogy a francia kormány az angol barátság rovására is elutasító álláspontot kell helyezkednie mindennemű engedménnyel szemben.

Hitler érdeklődik

Párizs, január 26. A lapok kiegészítik, hogy a német francia leszerelési tárgyalások megfeneklettek. A várható eredményeket nem lehetett elérni. A sajtó nem ad hitelt annak a híresztelésnek, hogy az angol minisztertanács hozzájárulását adta volna Németország haderejének 250 ezer főre történő emeléséhez. Egyértelmű az a felfogás, hogy még az angol barátságért sem szabad áldozatokat hozni Franciaország biztonságának rovására.

A lapok egyidejű közlése szerint Hitler hosszabb megbeszélést folytatott Lipski berlini lengyel követtel.

Valószínűleg a német osztrák konfliktus ügyéről folytat az eszmecserét.

amelyet a német kancellár kezdeményezett. Hitler meg akarta tudni, miként vélekedik az ügyről Lengyelország, mer az esetleg összehívandó rendkívüli tanácsülés elnöke is, mint a legutóbbi rendes tanácsülési ülészak, Beck lengyel külügyminiszter lenne.

Párizs, január 26. A Matin legújabb jelentése szerint Franciaország nem fogja válaszlatlanul hagyni a német válaszigyűzéseket. De nem enged állásponthaból. A francia válasz most készül a külügyminisztériumban, a minisztertanács elé fog kerülni és a hét vége felé adják át Berlinben.

A satumarei ortodox hitközség elnöke a hitközség belső békéjéért

Satu Mare, január 26. Lapunk tegnap számában a satumarei ortodox hitközség belső harcainról szóló cikkünk kapcsán Grosz Dávid, a satumarei hitközség elnöke annak közlésére kérte fel az Uj Kelet szerkesztőségét, hogy ő a maga részéről a legnagyobb erőfeszítéseket teszi a hitközség belső békéjének helyreállítására. Szükséskor akcióit indított meg az egymással szembenálló csoportok kibékítésére és reméli, hogy sikerülni fog a küszöbölmi az ellentéteket a hitközség belső életéből.

A kiesinyek, a szőlőja volt, — zsidó szenvedőkkel együttérett.

Költő volt és költői módon tud zékeln. Itéletét vágyaira és lelke ta és ez az oka sleges, humanis mélyen megéssul.

Felfüggesztik állásukból a megbízhatatlan osztrák köztisztviselőket

Bécs, január 26. Az osztrák minisztertanács határozatából ma szükség szerűen jelenik meg a politikai szempontból megbízhatatlan köztisztviselő felfüggesztéséről és esetleg nyugdíjigény nélküli elbocsátásáról. Egy másik szükségrendelet azon bírák ellen fog tartalmazni intézkedéseket, akik politikai perekben a jelenlegi kurzussal szembeni ellenséges érületüket bizonyították be.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală plătită în num. No. 224713-923

10. Telefon: 9-7. Havonta 110, n. évre 600, egész földre: Havont félre 12, egész defések díjszab KELET az e zsidóság egyet kenek utánnyo ras megjelölés

Eltűnnek az amerikai

Egyre-másra milliók, milliók. Tévedés ne es nem a gazdaság amerikai lakossá talyát.

Az amerikai ben még 513 olynak évi jövede millió dollárt, 20 ilyen million ügyi krónika.

Elpusztul és berisérnek ez a gondáshírű, trig és átkozott, ame

Nem miattuk, jog a szívünk, mindnyájunknak mi egyeb, egy lehet. És esetleg Hogy sikerülhet ja.

Jónarkotikum számára — a m az amerikai m kinalta magát, elt a hit, hogy e het.

Hát nem lehet nem. Az ameriki nyitja, hogy a fogyhat. De sza rodhát.

Tizenöt éve

annak, hogy a kus, Ady Endre dett.

Fiatalon, alig geteg szenvedés ról az a férfi, világon szebben örülni.

A nagy költő az üstökösököz an száguld végig mar eltűnő sebes keze időtlen tá szelmi tükrökbe szaverik: halhat

Ady Endre n az egész Európá nek költője volt, ságában, bibliku kültészetében t mutatott a zsidó séggel.

A kiesinyek, a szőlőja volt, — zsidó szenvedőkkel együttérett.

Költő volt és költői módon tud zékeln. Itéletét vágyaira és lelke ta és ez az oka sleges, humanis mélyen megéssul.

Mindaz, amit elnyomott népek rövid időre yelős buszon és az elny pek történelmébe

Ma szerte a vil bárság, a nyomoka uralkodik, v dotta: „a pere-

A Ver és Arat legszubb költen mellett és egymá ja ki leserletenes beri történelem b tunk fellángolni

Ilyen ámszól kelő és kevésszá értéket mindaz, dotti.

De kevesek s örök szeretettel nagy magyar kö la, mely nemzed ja örizni a költ esülést s minda zéseket, amelve „eszmék“ emele